

Velja po pošti:

za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6:50
za en mesec " " " 2:20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
v upravljanje mesečno K 1:00

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petivtrata (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petivtrata (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvzema nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vrača; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Velespoštovani ljubljanski državnozbornski volilci!

Napišite dne 13. junija na glasovnice ime odličnega našega
omeščana:

Dr. Vinko Gregorič, zdravnik v Ljubljani.

Njegova izvolitev bo v korist Ljubljane, ki že enkrat potrebuje
v državnem zboru zastopnika resničnega gospodarskega dela. Naj
pdluča razum, ne pa škodljiva strast!

Volilni odbor Vseslovenske Ljudske Stranke.

Volilno gibanje.

VOLILNI POLOŽAJ V DEŽELI.

Najnovejša poročila iz vseh volilnih
okrajev naše dežele nam povedo, da
stoji Slovenska Ljudska Stranka v vseh
okrajih sijajno. Treba samo, da vsak
zaveden somišljenik stori jutri svojo
dolžnost — in to se bo zgodilo — in sle-
parska, tolovajska »svoboda-
na misel« liberalcev in so-
cijev bo doživela poraz, ka-
ršnega še ni!

Slično se nam poroča iz vseh osta-
lih slovenskih dežel.

Bog z nami!

VSI NA VOLIŠČE!

Po postavi velja pri nas volilna
dolžnost!

Vsak volilec je obvezan voliti iti,
drugače zapade denarni kazni od ene
do petdeset kron!

NA SHODIH.

Socialni demokrati in liberalci v ob-
jemu. Škandalozne surovosti. Pijana
druhal. Poštar Kolbe.

St. Vid nad Ljubljano dne 11. jun.

Liberalna banda ni mogla preboleti
strašne blamaže, ki jo je doživela pred
14 dnevi s svojimi javnimi shodi pri Zi-
bertu in pri Cirmanu. Svoji užaljenosti
je morala dati duška in to je storila
včeraj na tako grd in podel način, da
se mora vsak količkaj trezen človek s
studom obračati od nje. Med popol-
danskou službo je znani liberalni kri-
čač Zogov Johan nosil okrog vabila
na shod po § 2, da ja nihčenaših ni zve-
del. Glavna banda socialnih demokra-
tov, sokolov in cel kup ljubljanskih ba-
rab pa se je med tem zbrala že v Zg.
Šiški, kjer so pod patronazo liberal-
nega župana Zakotnika hoteli razbiti
shod dr. Šusteršiču, kar se jim pa ni
posrečilo. Iz Šiške se je vsa barabska
banda in fakinaža privlekla v gostilno
k Zibertu, kjer jo je čakal znani Zi-
rovnikov šolski nadzornik Matjan iz
Vižmar, kateremu je lansko leto kraj-
ni šolski svet dal nezaupnico tako, da
je c. kr. okrajni šolski svet moral ime-
novati družega nadzornika, tisti Mat-
jan, ki je nedavno izjavil, da duhovnik,
ki je pel na zboru v gostilni cesarsko
pesem, nima zdravih možgan. In tu
pri Zibertu so se šli »shode« liberalci
in socialni demokratje. Bilo je kakih
20 do 30 volivcev in kakih 100 nevoliv-
cev — sokolov in ljubljanskih ter spod-
nješišenskih barab. Med to fakinažo je
bil seveda tudi voditelj tukajšnjih so-
kolov — pismošna Kolbe, sin poštar-
ja Kolbeta, ki se odlikuje z liberalno
surovostjo. Temu shodu je predsedoval
vižmarski Matjan, ki je povdarjal, da
je shod na imena povabljenih, po § 2,
ker javnega shoda ne kaže imeti. Nato
sta govorila liberalci Tribuč in social-
ni demokrat A. Kristan. Oba sta ponav-
ljala laži, ki so jih cel dan na listkih
tiskane trosili po cestah, laži o 20 mili-
jonih deželnega dolga, o 320 milijonih,
zabavljala čez škofa in njegov pastirski
list, čez župnika Zabreta itd. Najete
pijane barabe so pa vpile živijo Tribuč,
živijo Kristan, proč s farji, črna žlin-
dra, hudič naj vse farje pobere. Če je

šel kak naš somišljenik mimo po cesti,
so zagnali huronsko vpitje, pljuvali
nanj in ga obdelavali z umazanimi pri-
imki. Tribuč, Kristan, Matjan in drugi
liberalci, sram vas bodi take družbe!
Od Ziberta so se vlekli skozi St. Vid.
Tu so žvižgi in pljunki napadli gospo-
da kaplana Tomelja, ki je bil ravno
na cesti, klicali Belca in Zabreta na
korajžo ter peli izzivalne pesmi. Naj-
bolj je vpil nad Zabretom iz predilne
tovarne znani sokol — socialdemokrat
Reš, katerega umrle otroke je Zabret
zastoj pokopal in mu še poleg tega
marsikaj dobrega naredil. Neki pi-
jani Štefin iz Stanežič se je drl, da je faj-
mošter podkupljen itd. Med temi ljud-
mi je stal tudi c. kr. poštar Kolbe, ki
se je zadovoljno smehljaj, ko je videl,
kako gre v cvetje njegovo skrivno delo.
Seveda ni manjkalo tudi njegovih na-
debudnih otrok, ki so nedavno mirno
po cesti idočega duhovnika s kame-
njem napadli. Kolbe, le prepričani bo-
dite, da se bodo tudi vam, prej nego
vi pričakujete, pristrigle vaše liberal-
ne peruti. Peščico mož pa, ki še trobi-
jo v rog »jutrovcev« Kolbeta, Matjana
in slepega Janeza, vprašamo: Kdo je
še tako slep, da bo dal glas kandida-
tom, za katere se dela z največjimi su-
rovostmi? Kdor ima količkaj poštenja v
srcu in pameti v glavi, bo zapisal na
glasovnico to, kar bomo zapisali vsi za-
vedni šentvidci, namreč: **dr. Ivan Šu-
steršič, deželni poslanec v Ljubljani.**

Vič - Glince.

Krepak odgovor je dobil rdeči Tone
Kristan na včerajšnjem protishodu,
katerega je S. L. S. priredila v Društve-
nem domu. Sociji so zadnje dni z ve-
likimi letaki in vabili delali vsestran-
sko reklamo za socialnodemokratiški
shod pri »Proletarju«. Pa vse to bobna-
nje ni dosti pomagalo. Odpadniku To-
netu smo prečrtali zvite nakane. Po
sveti maši smo šli mi na desno v Dom,
sociji pa na levo k »Proletarju«. V Do-
mu se je zbralo še več zborovalcev ne-
go zadnje nedelje. Gospod naučitelj
Ravnihar in p. Teodor sta krepko in
prepričevalno pobijala dolgozvezni pro-
gram Kristanov. Stavke za stavkom je
bil s podprtimi dokazi zavržen in ovr-
žen, tako da so navzoči, ako je kateri
imel še kak privesek od socialne demok-
racije, še to pretrgal s to protiljudsko,
protiversko, protiaavstrijsko družbo. Pri
»Proletarju« ste pa v prijateljskem ob-
jemu zborovali socialnodemokratična
in trhla liberalna stranka, zastopani po
Kristanu in Tribuču. Z govori sta se vr-
stila ter tako pokazala, da ste si te
stranki najzvestejši sestrici. Nečemo
biti preoptimišči, pa sodeč iz navdu-
šenega razpoloženja, ki vlada med na-
šimi za dr. Šusteršiča, nas navdaja to-
lažilno upanje, da boste ti dve sestrici
vkljub svoji prijateljski zvezi jutri do-
živeli sramoten poraz in na njunih raz-
valinah bosta njena voditelja Tribuč —
fuč. Kristan pa pokopan.

Shod S. L. S. na Igu.

Kot odgovor na liberalni shod na bin-
koštni ponedeljek, je naša »kmetska zveza«
napravila minulo nedeljo veličastni shod
v veliki dvorani »Naš. doma.« Prišli so na
ta shod res zavedni volilci iz vseh sosednih

župnij. Zastopani so bili domači župan,
župani iz Tomišlja, Vrblenj, lške vasi in
Pijave gorice. Shod je otvoril naš kandidat
dr. Ivan Šusteršič. Za predsednika je bil
izvoljen enoglasno domačin g. Merkun.
Zahvalil se je vsem našim poslancem, po-
sebnost še g. načelniku za trud, ki ga imajo
za kmeta, zlasti ker se je lansko leto na nji-
hovo prizadevanje napravil vodovod v lški
vasi in v bližnjih vaseh. Na to je podal Dr.
Ivan Šusteršič poročilo o delovanju S. L. S.
v drž. in dež. zboru. Primerjal je liberalce
vrabcem. Vrabelec je kurajžen, povsod hoče
prvi biti, in če le more vzame drugim hrano.
Ravno taki so tudi liberalni agitatorji. Le-
tajo okrog, hvalijo svoje kandidate in sku-
šajo kakega našega somišljenika preslepiti.
Nasprotniki, liberalci in soc. demokratje so
dobri, vse obljubujejo, pa samo pred vo-
litvami. Njihove besede so sladke, paradiz
nam obljubujejo z jezikom, dejanja pa ka-
žejo ravno nasprotno. Draginja so hoteli
odpraviti, dosegli so pa ravno nasprotno.
Odpri so meje za živino, in kaj so dosegli?
Živalska kuga se je s tem zanesla v našo
deželo. Sedaj zopet vse obljubujejo, pravi-
vijo, da bodo odpravili davke in da bo
moka po 20 v kila. Sedaj vse obljubujejo,
ko se jim gre za kožo, pred pa, ko so imeli
večino v naši deželi, pa niso nič naredili.
Če se gre pa v resnici za korist kmeta, po-
tem pa delajo na vse načine, da bi to pre-
prečili. Proč s takimi hinavci, proč s takimi
slepjarji! Štiri leta ima v naši deželi gos-
podarstvo v rokah S. L. S. In kakšni so sa-
dovi? Priborili so naši poslanci: splošno
enako volilno pravico, nov volilni obč. red,
melioračni zakon, cestni zakon in drugo.
Liberalci so delali zoper vse te postave z
vsemi silami, samo da bi kmet ne prišel do
svojih pravic. — Liberalci se tega veličas-
nega shoda niso udeležili, ker bi prav go-
tovo dobili nov udarec, ko še prejšnjega
niso prespali. Nato se je g. predsednik
zahvalil kandidatu za tako točno poročilo
in njegova kandidatura je bila soglasno
sprejeta s klici »Živijo Šusteršič, živijo S.
L. S.«

**SOCIALNODEMOKRAŠKO IN LIBE-
RALNO TOLOVAJSTVO V ŠIŠKI.
SOCIALNODEMOKRAŠKO - LIBE-
RALNA GROZODEJSTVA ZLOM-
LJENA!**

**SIJAJEN SHOD SLOVENSKE LJUD-
SKE STRANKE V ŠIŠKI POD MILIM
NEBOM.**

**Socialnodemokraško-liberalni tolovaj-
ski načrt.**

Dr. Šusteršič pride v Ši-
ško! — Ta glas se je raznesel kakor
blisk po Ljubljani in okolici. — So-
cialni demokrati in liberalci so bili v
prvem trenutku kar osupnjeni, ko so
zvedeli o drzni nakani dr. Šuster-
šiča, zborovati v srcu socialnodemo-
kraško-liberalnega kraljestva, in sicer
kar pod milim nebom! To je treba
preprečiti za vsako ceno — je bila
parola socijev in liberalcev. In skuhal
so svoj načrt. Vse kar leze in gre so-
cialnih demokratov in liberalnih raz-
grajačev v Ljubljani, Šiški, na Viču, v
Mostah in drugod po ljubljanski oko-
lici — vse se je mobiliziralo in kon-
centriralo že okoli ene ure popoldan
v Šiški. Shod je bil napovedan ob štirih
na vrtu Zajčeve gostilne v Gornji Šiški.

Socialni demokrati in liberalci
smatrajo Šiško za svojo posest in
po njihovem mnenju je izzivanje, da
hoče Slovenska Ljudska Stranka tam
zborovati.

Ze dopoldan se je po Ljubljani go-
vorilo, da bodo shod razbili. Dogovor-
jen je bil natančen načrt, da bodo dr.
Šusteršiča, ko pride na shod, ob-
stopili in ga s silo kaznovali za njegovo
predrznost!

Dr. Šusteršiča so prijatelji, ki
so zvedeli o nameravanem tolovajstvu,
že v Ljubljani svarili. **A dr. Šusteršič
je izjavil, da gre na vsak način na
shod, naj bo kar hoče.**

Svobodomiselnou tolovajstvo proti dr. Šusteršiču.

Ljudstvo je željno pričakovalo dr.
Šusteršiča in mu pripravljalo ve-
likanske ovacije. Tisti, ki nič ne delajo
za ljudstvo in se spoznajo samo na za-
bavljanje, so sklenili na vsak način
preprečiti shod Slovenske Ljudske
Stranke.

Zbrali so sociji in liberalci, kakor
rečeno, svoje ljudi iz Ljubljane in cele
ljublanske okolice, jih napojili in jim
zaukazali, da morajo shod s silo pre-
prečiti, da dr. Šusteršič ne bo go-
voril v Šiški. Dr. Šusteršič jim ni
samo trn v peti, ker je načelnik Slove-
nske Ljudske Stranke, ampak on jim je
naravnost ovira, ker on s svojim pošte-
nim, odkritosrčnim nastopom narav-
nost odkriva liberalce in socialne de-
mokratje do mozga ter si osvaja s svo-
jim nastopom vse poštene ljudi, in tega
se dr. Šusteršičevi nasprotniki
najbolj boje. Zato pa so organizirali
bando surovih in napojenih ljudi, da
bi dr. Šusteršiču za vsako ceno
preprečili shod.

NASILNOSTI PRED SHODOM.

Pristaši Slovenske Ljudske Stran-
ke so se zbrali na zborovališču v ve-
likem številu, na stotine jih je bilo. Libe-
ralci kot socialni demokrati pa so pri-
gnali iz cele okolice ljubljanske, kakor
tudi iz Ljubljane celo tolpo pijanih
ljudi, ki so hoteli preprečiti, da bi po-
šteni krščanski volilci ne mogli slišati
svojega dolgoletnega, v boju za ljudske
pravice osivelega poslanca.

NA ZBOROVAIŠČU.

Ob 2. uri popoldne. Pri predsed-
niški mizi sedi socialni demokrat, pod-
uradnik okrajne bolniške blagajne v
Ljubljani, Mihler (Centeš), ki kadar mu
kaj zmanjka, hodi škofa prosit. In ta
človek je »prišel sramotiti Slovensko
Ljudsko Stranko na vse mogoče nači-
ne in se posebno zaganja ob navzočega
Ivana Gostinčarja in druge naše somiš-
ljenike. Ko so pa ti povedali, da je tu
shod Slovenske Ljudske Stranke, tedaj
so pa »svobodomislec« pozabili na vso
svobodo in so pričeli pravcati boj. Pri-
čeli so z vsemi močmi delati na to, da
bi naše ljudi izrinili iz zborovališča.
Pričeli so s

TOLOVAJSKIM NASILSTVOM.

Z rokami in hrbti so se uprli v naše
somišljenike, da bi jih izrinili iz zboro-
vališča. Združena socialnodemokraška
in liberalna tolpa je štela okroglo 500
ljudi. Surovosti, ki so jih uganjali, jih
ni mogoče popisati. Tepli so naše ljudi,
zverinsko jih suvali. Nek Kavčič, klju-
čavničar na državni železnici, je iztrgal
dvakrat g. O r e h k u listine iz rok, iz-
trgal mu denar iz rok in ga na glavi
poškodoval. Rjuli so kot črne živine, a
nikdo ni vedel, kaj hočejo. Naši zavedni
ljudje pa so navdušeno klicali:

**Živio dr. Šusteršič, naš bodoči po-
slanec!**

To pa je spravilo nasprotnike v
obup. Videli so, da je njihova igra po-
polnoma izgubljena. Vrgli so se dejan-
sko na naše somišljenike, jih suvali,
pretepavali, trgali obleko itd. Zraven
pa je stal:

**Zgornješišenski župan Zakotnik in ni
proti temu ničesar storil.**

Gledal je vse to, a ni mignil z ma-
zincem, pač pa mu je bilo videti, da ga
nič ne boli, ako fakinaža vlada v nje-
govi občini. Še več! Imel je žandar-
merijo na razpolago, a je ni pozval, da
bi poslovala. Ko so pristajaši Slovenske
Ljudske Stranke v Zgornji Šiški to vi-
dela, je šel med njimi samo en glas:

Naš župan ni za župana!

Zborovališče je bilo za hišo na go-
stilniškem vrtu. Na zborovališču je
bila od nasprotnikov večina socialnih
demokratov, manjšina liberalcev, a
med njimi je bil kot vodja bivši libe-
ralni občinski svetnik, šišenski gostil-
ničar M o h a r. Ta jim je taktiral in jih

poučeval, kaj naj vpijejo in kako naj naše pristaše pretepravajo. Glavno piko pa so imeli na Ivana Gostinčarja. Brcali in suvali so ga, a najbolj jih je jezilo, ker jim je ta krepko odgovarjal, se jim smehljal in klical »Živio dr. Šusteršič!«

PRED HIŠO NA DRŽAVNI CESTI.

Liberalci premetavajo naše ljudi po tleh in jim trgajo obleko.

Med tem časom se je zbralo nekaj ljudi na cesti pred hišo. Naši pristaši so, čakaajoč dr. Šusteršiča, stali pred vrati, a bili so popolnoma mirni. A prišel je živinski mešetar Seidl. Začel je takoj s surovimi psovskami. Naši so mu krepko odgovorili »Živio dr. Šusteršič!« Tedaj pa so Seidl in njegove kompanije pobesnele. Z vso silo živinskih gonjačev so se vrgli na naše pristaše. Seidl sam je na surov način napadel več naših pristašev, jih surovinsko suval, trgal obleko in jih tepel. A naša moč je bila prevelika. Zupan pa je vse to le gledal in ni ničesar storil. Kot glavar občine je mirno gledal, ko so se go-dile gorostasne nepostavnosti in pretep. En glas se je le čul med ljudstvom:

Proč s takim županom!

Med tem je prišel Anton Kristan in je šel na zborovališče.

DR. ŠUSTERŠIČ PRIDE.

Točno ob 4. uri popoldne se pripelje dr. Šusteršič v družbi posestnika Franceta Brenka iz Dravelj. Pred Zajčevu gostilno na cesti stoji kakih 20 oseb, med njimi 2 ali 3 žandarji. Ko se voz ustavi, kličejo somišljeniki Slovenske Ljudske Stranke: »Živio dr. Šusteršič!« Vmes se bujejo žvižgi nekaterih nasprotnikov.

Uhod iz ceste na zborovališče — gostilniški vrt — pelje skozi vežo, ki je bila natlačeno polna socialnodemokratskih in liberalnih tolovajev.

SREDI SKOZI TOLOVAJE NA ZBOROVALIŠČE!

V veži prežijo tolovajski nasprotniki na načelnika Slovenske Ljudske Stranke. Toda dr. Šusteršič se ne zmeni zanje, temveč gre kar sredi skozi tesno vežo, sredi med nasprotniki. Osupnjeni obmolknejo in mu naredo prostor. — Nihče se ni drznil dotakniti se načelnika Slovenske Ljudske Stranke.

Šele ko je bil dr. Šusteršič prišel skozi vežo na zborovališče, so se tolovaji zavedli svoje naloge in začeli divje tuliti psovke zoper dr. Šusteršiča in so drvili za njim.

DR. ŠUSTERŠIČ PRIDE NA ZBOROVALIŠČE.

Na zborovališču so bili namešani pristaši treh strank. Ko stopi dr. Šusteršič tje, so ga sprejeli pristaši Slovenske Ljudske Stranke z viharnimi ovacijami — pristaši »svobodne misli« pa s huronskim kričanjem in psovskami, vrednih tako »kulturnih« ljudi. Od obeh strani se navalijo nasprotniki na načelnika Slovenske Ljudske Stranke. A že so si somišljeniki S. L. S. pod vodstvom g. Arha iz Šent Vida, g. Brenka iz Dravelj, g. Orehek a iz Spodnje Šiške in drugih naredili pot skozi vežo in skočijo za dr. Šusteršičem s pozivom, naj gre nazaj v hišo.

DR. ŠUSTERŠIČ POZIVLJA NAVZOČO OBLAST PRVIČ, NAJ NAREDI RED!

Med tem so prišli žandarji, skupaj s poveljnikom stražmešтром Kopytzem trije možje na zborovališče.

Dr. Šusteršič pozove poveljujočega stražmeštra, naj naredi orožništvo red, da bodo mogla Slovenska Ljudska Stranka zborovati na določenem mestu.

A stražmešter Kopytz je drugega mnenja, češ, da to ni njegova naloga, razun če ga pozove na pomoč župan.

Zupan Zakotnik pa, ki je stal poleg orožnikov, ni povzročil ničesar.

DR. ŠUSTERŠIČ GRE V HIŠO.

Položaj je postal skrajno napet in pričakovati je bilo najhujšega. Dr. Šusteršič ni hotel izpostaviti svojih somišljenikov dejanskim napadom, zato se je podal v notranje prostore gostilne; za njim je šel velik del somišljenikov Slovenske Ljudske Stranke, ki so napolnili obe gostilniški sobi. Nasprotniki so zunaj letali okoli hiše, tulili kot divje zverine in tolkli po oknih.

NASPROTNIKI »ZBORUJEJO«.

Med tem je socialnodemokratski kandidat Anton Kristan otvoril na lastno pest, brez oblastvenega dovoljenja, pred očmi župana in žandarjev shod pod milim nebom!

DR. ŠUSTERŠIČ ZAHTEVA VNOVIČ OD ŽANDARJEV, DA NAREDIJO RED.

Dr. Šusteršič se poda zopet ven in zahteva kategorično od orožnikov, da poslušajo zoper nasilno druhal, ki, prvič, s kruto silo brani somišljenikom Slovenske Ljudske Stranke zborovanje na določenem mestu, kjer je bil shod sklican z oblastvenim dovoljenjem, — a, drugič, zboruje pod milim nebom brez oblastvenega dovoljenja.

A stražmešter Kopytz odkloni iznova poslovanje, češ, da bo posređoval le, če ga v to pozove župan!

Dr. Šusteršič: Vi vidite, da se tu gode protizakonitosti, torej je Vaša dolžnost tem protizakonitostim narediti konec. — Pozivljam Vas pod Vašo odgovornostjo, da storite svojo dolžnost!

Kopytz: Vi nimate nič govoriti! Župan naj reče!

Dr. Šusteršič: Gospod stražmešter! Zahtevam od Vas ponovno, da naredite konec protizakonitostim, ki se tu godijo in naredite red, da bomo mogli zborovati! Opozarjam Vas na posledice Vašega obnašanja!

Kopytz se sklicuje na župana in se ne zgane!

Tolovajska druhal med tem razsaja ves čas na nepopisen način. Dr. Šusteršič mora neprestano poslušati najsurovejše psovke podivjane in deloma živinsko pijane druhal. Stražmeštra Kopytza vse to nič ne ženira.

DR. ŠUSTERŠIČ CITIRA ŽUPANA ZAKOTNIKA.

Videvši, da se stražmešter Kopytz drži krčevito stališča, da ne posređuje dokler ga ne pozove župan — se obrne dr. Šusteršič do župana Zakotnika, s pozivom, naj on stori svojo dolžnost.

Župan Zakotnik se brani kaj storiti! Brani se, pozvati orožnike, naj raznež razgrajajočo tolpo, ki je s silo branila oblastveno dovoljeni shod S. L. S. in ki je poleg tega še brez oblastvenega dovoljenja zborovala pod milim nebom.

Vse govorjenje je bilo zaman. Ne orožniki, ne župan — nihče ni hotel posređovati zoper očitvne nezakonitosti!

Nato se obrne dr. Šusteršič proti županu Zakotniku in mu s povzdignjenim glasom zakliče: **Ako ne storite svoje dolžnosti, se vam bo moral razpustiti občinski odbor in postaviti na vaše mesto komisar! Garantiram vam lahko, da se bo to zgodilo, če ne naredite reda — ki ga lahko naredite, ko imate na razpolago oboroženo silo!**

ŽUPAN ZAKOTNIK GRE V HIŠO PARLAMENTARIT.

Zadnji poziv je liberalnega župana zganil. Zdal šele se je začel zgovarjati z dr. Šusteršičem, ki ga je povabil, naj pride v hišo, da se mirno pogovorita — kajti zunaj je divjal ves čas orkan socialdemokratskih in liberalnih zverinskih glasov in psov.

Ko stopi župan Zakotnik v hišo, ga sprejme vihar ogorčenja pristašev S. L. S. Dr. Šusteršič jih pomiri in predoči županu Zakotniku u njegovo obnašanje, ki je bilo točko za točko protivno njegovim dolžnostim kot župan, pozivlja ga vnovič, naj naredi konec tolovajstvu in omogoči oblastno dovoljeno zborovanje S. L. S. Župan se skuša zagovarjati z raznimi izgovori — sevě popolnoma brezuspešno. Konečno odide.

DR. ŠUSTERŠIČ ZOPET POZIVLJE OROŽNIKE NAJ NAREDIJO RED.

Med tem je tolovajska tolpa »delovala« še vedno v dveh oddelkih. En oddelek je stal na cesti pred gostilniško sobo, v kateri so bili zbrani somišljeniki S. L. S. — ter je razgrajal, grozil in psoval.

Drugi oddelek je nadaljeval nezakoniti »shod« na vrtu ob pasivni asistenci župana Zakotnika in orožnikov! »Govoril« je Anton Kristan, bolj rečeno, drl se je po svojih močeh. Dr. Šusteršič se poda zopet k orožnikom in zahteva znova njihovo posređovanje — zopet brez uspeha! Kopytz se ni premaknil od svojega stališča, češ da nima storiti ničesar, dokler ga ne pozivlje župan — liberalni župan Zakotnik pa se je branil, to storiti.

Žensko do krvi preteplili!

Zunaj pa so liberalci eno žensko do krvi preteplili. In ko je tej zvesti naši somišljenici tekla raz čela kri, je še enkrat svojim nasprotnikom navdušeno zaklicala: **Živio dr. Šusteršič! V terek dobite odgovor!**

REKVIIRANJE OBOROŽENE SILE IZ LJUBLJANE.

Uvidevši, da se tako ne pride nikamor, je dr. Šusteršič poslal dva

somišljenika v Ljubljano, da izposlušeta nov orožniški oddelek pod vodstvom uradnika, da bo konec neznošenemu položaju.

ŽUPAN IN KOPITZ NAENKRAT POSLUJETA!

Komaj sta odšla odposlanca — se je naenkrat obrnilo vreme pri županu in Kopytzu. Župan se je ohrabril, je stopil na zborovališče in storil — kar bi bil moral že eno uro popred: **razpustil je nepostavni »shod«.**

Tolovajska množica se ne umakne. Sedaj je nastopil na poziv župana Kopytzev oddelek in je začel zborovalce potiskati nazaj iz vrta proti cesti. Vse med živinskim tulenjem, psovanjem in razgrajanjem pijane druhal.

LJUBLJANSKI ODDELEK PRIDE!

Naenkrat primaršira 15 orožnikov iz Ljubljane pod vodstvom policijskega uradnika g. Finka.

Sedaj je bil v petih minutah red narejen — ne da bi bil kdo še vprašal župana Zakotnika za njegovo razsvetljeno mnenje.

LJUBLJANSKI ODDELEK POSLUJE!

V petih minutah je bila cela tolovajska tolpa razgnana na vse vetrove. — Tri zverine, ki še vedno niso hotele verjeti, da se gre za res in so se ustavljale ljubljanskim orožnikom — so aretirali in uklenjene gnali kamor spadajo: v zapor. Tam si hladijo sedaj prevročo glavo...

S. L. S. ZBORUJE V ŠIŠKI!

Sedaj zasedejo zborovališče somišljeniki S. L. S. — Na stotine zavednih volilcev! Dr. Šusteršič pride na zborovališče, sprejet z urnebesnim, več minut trajajočim pozdravom: **Živio dr. Šusteršič!**

Sklicatelj g. Babnik stopi na oder in predlaga predsednikom shoda g. Orehek a, našega vrlega šišenskega somišljenika.

Le-ta pozdravi zborovalce in načelnika S. L. S. dr. Ivana Šusteršiča. Nepopisne, entuziastične ovacije dr. Šusteršiču! Po celi Šiški se razlega gromu enak klic iz stotin grl zavednih, resnih mož S. L. S.: **Živio dr. Šusteršič!**

DR. ŠUSTERŠIČ GOVORI.

Predsednik podeli besedo dr. Šusteršiču. Ponovljene viharne ovacije. Ura je bila pol šestih, ko je dr. Šusteršič začel govoriti.

V več kot enournem govoru je dr. Šusteršič šibal tolovajske in sleparske nasprotnike, kazal na mnogoletno pošteno ljudsko delo poslancev S. L. S., razkrinkal soc. demokrate in liberalce kot sleparske sovražnike ljudstva — dokazal z dejstvi, točko za točko, razliko med socialdemokratskimi in liberalnimi obljubami in njihovimi dejanji. Kakor udarci s pasjim bičem so padale njegove rezke besede po rudečkarjih in liberalcih — katere je označil po obnašanjih in dogodkih kot navadne bandite, katere treba brezobzirno iztrebiti v deželi. »Ne damo si vzeti pravice od nikogar, da zborujemo kot svobodni državljani kadar in kjerkoli hočemo. S surovim terorizmom so hoteli nasprotniki v znamenju »svobodne misli« — preprečiti naš shod, zabraniti, da bi jaz, vaš kandidat in deželni poslanec, govoril vam, svojim volilcem! Zaprečiti so hoteli to — ker živijo v razumljivem strahu pred resnico, — oni, ki žive politično le od laži! Niso mogli prenesti, da bi se tukaj v Šiški, v srcu soc. demokratske in liberalne trdnjave, govorila resnica. Utaborili so danes svojo strahovlado — da bi nam vzeli enkrat za vselej veselje, zborovati v njihovem kraljestvu. — Toda zmotili so se. Zlomili smo danes njihovo strahovlado! In zborovali bomo odslej prav popolnoma tu v Zgornji in v Spodnji Šiški, kjer in kadar nam bo drago!«

Govornik je ožigosal v svojem govoru socialnodemokratske in liberalne sleparije glede vojaštva, draginje in davkov — kažoč, kako nastopajo v resnici v vseh teh vprašanjih protiljudsko in sleparksko.

Končal je s slovesno izjavo, da bo kot poslanec tudi vnaprej delal tako kakor doslej: pošteno, neustrašeno, po najboljši vesti in vednosti, za ljudski blagor, po geslu: **Z Bogom za ljudstvo!**

Nepopisno je bilo navdušenje ljudstva med dr. Šusteršičevem govorom. Stavek za stavkom se je sprejel z urnebesnim odobravanjem, ki ga včasih ni bilo ne konca in ne kraja. — Takega navdušenja še ni videla Šiška — doslej vajena samo socialnodemokratskih in liberalnih otrobov.

Iz vseh sosednih hiš so prihiteli ljudje, da uživajo ta prizor, kakršnega Šiška še ni videla. —

Slovenska Ljudska Stranka je zbrala v Šiški — in jutrišnji dan bo pokazal, da ne brez uspeha.

V Šiški se dani...

Ne bo dolgo, in samozavestna mada Vseslovenske Ljudske Stranke bo zasedla šišensko trdnjavo.

Med ponovljenimi, urnebesnimi ovacijami se je dr. Šusteršičev kandidatura sprejela soglasno — sprejela pa ravno tako enoglasno resolucija, s katero se je obsodilo obnašanje liberalnega župana Zakotnika.

Med viharnimi, dolgotrajnimi klici: **Živela Slovenska Ljudska Stranka!** so se razšli zborovalci, s slovesno obljubo, da bodo jutri priredili tolovajskim strankam na volišču poraz, kakršnega še niso doživeli.

Kakor blisk se je razširila novica o tolovajstvu »svobodomiselncev« in sijajnem šišenskem shodu Slovenske Ljudske Stranke, še včeraj zvečer v Ljubljani in okolici in je vzbudila velikansko ogorčenje zoper nasilstva te nepopisno navdušenje zaradi sijajnega uspeha shoda v osrčju rdeče in liberalne trdnjave.

Jutri pa bo govorila glasovnica povedala bo s stotisoč glasovi: **Dol tolovajli! Ljudstvo hoče mir in resno delo! Živela Slovenska Ljudska Stranka!**

V občini Zgornja Šiška se bo pomedlo v prav kratkem času z liberalnim županom Zakotnikom.

Stražmešter Kopytz. — Poroča nam, da se uvede proti orožniškemu stražmeštru Kopytzu v Šiški uradna preiskava radi njegovega pasivnega zadržanja ob včerajšnjih dogodkih.

VOLILNI SHODI V GOSTINČARJEVI OKRAJU.

Včeraj popoldne sta se vršila v cerkniškem okraju dva volilna shoda: eden popoldne ob 3. uri v Begunjah in drugi ob 8. uri zvečer in trgu Cerknica. Na obeh je govoril urednik Fr. Kerhne in razložil mnogoštevilnim navzočim volilcem gospodarsko delo S. L. S. Na obeh se je odločno povdarjalo, da za kmeta ni drugje prostora kakor v S. L. S. Kandidatura Gostinčarja se je soglasno sprejela.

VOLILNI SHODI V DR. ŽITNIKOVI VOLILNEM OKRAJU.

Prvi javni shod S. L. S. v Postojni.

V nedeljo dne 11. t. m. je priredil Kmečka zveza za Postojno in okolico gostilniškemu salonu pri Vičiču volilni shod, katerega se je vdeležilo nad 250 volilcev iz Postojne, Studenega in Hrenovic. Poroča je deželni odbornik dr. Vlad. Pegan. Volilci so se soglasno izrekli za kandidature dra. Žitnika. Navdušenje med poslušalci je bilo veliko zlasti tedaj ko je govornik omenjal političnega bojkota. To navdušenje je bilo tem večje, ker je bil to prvi javni shod S. L. S. v Postojni in so naši možje videli, da je tudi v Postojni strit liberalni terorizem. Liberalci so bili o shodu obveščeni, a se niti blizu niso upali.

Volilni shod v Matenji vasi pri Slavnju.

Pod predsedstvom slavinskega g. župnika Laznika se je vršil v Matenji vasi lepovspeli volilni shod, katerega se je vdeležilo nad 120 volilcev, naših pristašev. Radovedni so bili tudi liberalci, ki so pa poročilo deželnega odbornika dra. Vlad. Peganu poslušali za zidom. Zborovalci so obljubili da oddajo 13. t. m. vsi svoje glasove svojem dosedanjemu poslancu dru. Žitniku. Ta volilni shod je bil ob enem tudi dobra priprava za prihodnje občinske volitve. Občina slavinska je namreč po svoji večini v taboru S. L. S., občinski odbor pa je v liberalnih rokah. Letos bo tega konec!

SHODI NA DOLENJSKEM.

Shod v Mokronogu.

Urednik »Slov. Naroda« zatajil »Slov. Narod«.

Na včerajšnji shod v Mokronogu, koder je predsedoval nadučitelj Pirnat in govoril dr. Lampe, je prišel Rasto Pustoslemšek v spremstvu mladičev sokoličev, ki so bili oboroženi s piščalkami. Pridno je piskal trgovec Strel, mesarja Šlajpah in Bulc sta tudi na ta način priporočala svojo govedino. Dr. Lampe je predstavil Rasto Pustoslemška navzočim kmetom kot urednika najnesramnejšega lista »Slov. Naroda«. To je bilo Pustoslemšku jako neljubo in je začel vpiti takoj: »Laž! Laž! Dr. Lampe laže!« Dr. Lampe pa je vzel vpricho kmetov Rasto Pustoslemška na piko zaradi »Slov. Naroda«. Nato je pa Rasto Pustoslemšek ves program »Slov. Naroda« utajil. Ko je dr. Lampe omenil, da je »Slov. Narod« pisal za razporoko, vpije Pustoslemšek: »Laž, ni res!« — da vpije Pustoslemšek: »Laž, ni res!«, da je protikatoliški, zopet: »Laž, ni res!«, da napada cerkev: »Laž, ni res!«, da blati papeža in škofe: »Laž, laž, nikoli!«, da je agitiral za odpad od katoliške cerkve: »Laž, dr. Lampe laže!« Tako je Pustoslemšek, odgovorni urednik »Sloven-

ega Naroda«, vpricho vsega Mokrono-
ki je bil zbran na trgu pred cerkvi-
zatalil vse, kar »Narod« že toliko let
an na dan piše. Zborovalci so z ogor-
njem obsojali takega urednika. Dr.
ampe pa je na zgledu Rasto Pusto-
emška popisal lažljivost liberalne
ranke. Z navdušenimi klici: Živela S.
S! Živel Hladnik! Doli z liberalci!
je zaključil ta shod, ki bo Mokrono-
nom ostal dolgo v spominu.

**Smrtna blamaža Ribnikarjeva v Ko-
stanjevi. — Pouk županu Bučarju.**

Včeraj je prišel Ribnikar v Kosta-
njevo, da bi zboroval pod konstanjem
pri vodnjaku, pa je prišlo čisto druga-
e. Na shodu S. L. S. v prostornem hod-
niku župnišča je zborovala Kmečka
veza. Predsedoval je g. Sever, govorili
o prof. Dermastja, poslanec Hladnik,
r. Zajec in dr. Lampe. Ker Ribnikar
imel nič poslušavcev, je prišel na
vorišče v župnišču in pod oknom po-
kušal, kaj se govori na shodu S. L. S.
premljale so ga nekatere bolj dozorele
rasotice iz kostanjeviške inteligence.
Zborovalci so kmalu zapazili, da je Ri-
bnikar pod oknom in začel se je velikan-
ki špas, ko so govorniki popisavali
metom Ribnikarja in liberalno stran-
o. Ko je shod že trajal dve uri, pa je
Ribnikarju postalo dolg čas in prišel je
s spremstvu liberalnega župana Bu-
arja in več znanih kostanjeviških »in-
teligentov« na shod S. L. S. Tu so ga z
velikim krohodom posadili k predsed-
niški mizi, in Ribnikar je moral poslu-
tati tako tople, da so kmetje rekli: »De-
lo kožo ima, pameten človek bi zbe-
al na njegovem mestu.« Ker se je na
shodu nepovabljeni župan Bučar poseb-
o odlikoval z neumestnim vpitjem, je
dr. Lampe dal resen pouk županu o
njegovih dolžnostih. »Župan mora skr-
niti za red in mir, ne pa sam delati ne-
mir! Kostanjeviška občina danes ni v
akih rokah, da bi bilo mogoče izvesti
tam koristne naprave v njen prid; zato
je dolžnost volilcev, da postavijo druge
može na čelo občine.« Glasno odobrava-
je je sledilo tem besedam, zborovalci
pa prišli župana: »Tukaj, ko te ni
reba, znaš govoriti, v občinski pisarni
na ne, tam vse dela le tajnik!« Župan
Bučar je na to umolknil. Tem večji vži-
ek je pa bil z Ribnikarjem, ki se mu je
se smejal, ko je moral požirati tako
gorke in delati pokoro za grehe liberal-
ne stranke. Seveda je tudi Ribnikar za-
rjeval, da so liberalci dobri kristjani
in je izjavil, da je pripravljen moliti
apostolsko vero, pa se je konstatiralo,
da je ne zna. Bilo je toliko smeha z
Ribnikarjem, da Kostanjevica še ni vi-
dela tako dobro uprizorjene šaloigre.
Med turnim odobravanjem se je shod
zaključil s sklepom, da bodo volili Ko-
stanjevčani Janeza Hladnika, tržnega
madzornika pa poslali Ljubljčanom
mazaj.

Shod v Trebnjem

Se je vršil včeraj ob sedmih zjutraj.
Udeležba izborna. Govoril dr. Zajec. Na-
vdušenje za S. L. S. veliko.

Shod v Škocjanu

Se bil ob enajstih dopoldne v društvenih
prostorih. Dvorana polna. Dr. Zajec je
bičal liberalce in njih laži. Govoril je
tudi Hladnik.

Shod na Mirni.

Včeraj je na Mirni govoril g. dr.
Lampe. Odbornik mirnske zadruga,
mesar Bulc, je prišel z nekaterimi libe-
ralci shod motiti, a mu je spodletelo.
Moral je pri vratih utihniti. Zadolženi
Novak, ki je postal zadnji čas sluga li-
beralcev, je nastopil kot »ne klerikalec
— ne liberalce« in zahteval, da mora v
Trebnje priti za zdravnika liberalni dr.
Češark. Dr. Lampe je rekel, da je to iz-
ključeno. Po tem, kakor se je delalo za
dr. Češarka, je to že nemogoče, sicer pa
tudi ne gre, da bi zdravnik in lekarnar
bilo v svaštvo. To si naj liberalci izbi-
jejo iz glave. Ostro je prijel dr. Lampe
odbornika mirnske zadruga Bulca. Če
odborniki zadruga tako govore o de-
želnem odboru, kakor Bulc, pač dežela
ne bo mogla te zadruga podpisati. Naj
zadružniki poskrbe za red v zadrugi!
Liberalci so zapustili zborovanje, ki se
je nemoteno vršilo dalje in končalo
s soglasnim sklepom, da bo Mirna vo-
lila Hladnika.

Zadnja pomoč — šnops!

Liberalci so po Mokronogu raztro-
sili letake, v katerih pravijo, da je
Hladnik dal porovati vse svoje češplje,
ker je tak sovražnik zganja, da bo kot
poslanec odpravil zganje, da ne bo no-
benega kotla več. Hladnik pa ni po-
sekal nobene češplje, ampak jih je več
stotin na novo zasadil. Liberalni šnop-
sar, potolaži se!

V Ajdovcu pri Žužemberku

Se je vršil včeraj dopoldne po sv. maši
shod v šoli. Ker so praznovali blago-
slovljenje, so se zbrali iz cele fare vo-
lilci, ki so se polnoštevilno udeležili si-

čajnega shoda in navdušeno pritrjevali
izvajanjem dr. M. Božiča. Pucelj je
zastoj pošiljal svoje agitatorje po teh
vaseh, kjer mu trta ne bo zorila, ker so
volilci vsi zvesti pristaši S. L. S.

Iz Krškega volilnega okraja.

V Krškem se je vršil včeraj v žup-
nišču volilni shod, ki je bil od naših so-
mišljenikov mnogoštevilno obiskan. Gospod
župni upravitelj nam je predstavil vse tri
kandidate za državni zbor: Hrastovecna,
Ribnikarja in Hladnika. V krepkih potezah
je opisal vsakega kandidata ter stranko,
ki jo kandidat zastopa. Strmell smo nad
lažljivostjo in nesramnostjo liberalcev in
socialnih demokratov in spoznali, da je
edini mož, ki zasluži naše popolno zaupanje,
Janez Hladnik, župnik na Trebelnem. Čeprav
je v obeh liberalcev zato nesposoben za
poslanca, ker je »abstinent in ker sovraži
opojne pijače«, ki jih pa naši liberalci toliko
bolj ljubijo in obrajtajo.

Pa še nekaj je storil. Na nekem pla-
katu beremo takole: »Hladnik je dal iz
samega sovraštva do zganja na svojem
farovškem vrtu posekati vse češplje
samo zato, da bi mu ne bilo treba kuhati
zganja. In takega človeka se je upala S. L. S.
postaviti za kandidata...« O strah in groza!
Vidi se pač, da se. dolenjškimi liberalcem
možgani že pošteno mehčajo.

Vsi neštevilni plakati po hišah in dre-
vesih ne bodo nič pomagali, škoda za papir!
Na sv. Antona dan zapodimo Ribnikarja
sramotno nazaj v Ljubljano, gospoda J.
Hladnika pa pošljemo na Dunaj v državni
zbor. Ogromna večina mu je zagotovljena.

SHODI V OKRAJU METLIKA-NOVO- MESTO-ČRNOBELJ.

Tekom pretečenega tedna je imel kan-
didat E. Jarc tri shode, in sicer v Šmihelu,
Št. Petru in Toplicah, v nedeljo pa v Se-
miču, na Lokvici, Cikavi pri Novem mestu
in v Novem mestu. Povsod je bila velikan-
ska udeležba in z navdušenjem proglašena
kandidatura gospoda profesorja E. Jarca.

Shod v Trnovem pri Ilirski Bistrici

včeraj popoldne je bil jako dobro ob-
iskan; zbralo se je do 300 volilcev.
Kandidat dr. Žitnik je dve uri po-
ročal o delovanju zadnjega državnega
zborna in razkrinjal razne laži in sle-
parstvo brezvestnih liberalnih in so-
cialnodemokratskih demagogov. Raztrgal
je med splošnim odobravanjem goro-
stasne prismodarije in čenče Janeza
Petkoviška, ki jih je izdala liberalna
stranka — v svoje osramočenje. Takih
bedastoč so zmožni samo politični
pustolovci. Leta 1907. je ista prismoda
zveržila o ljudskem šolstvu na Kranj-
skem pamflet, ki so ga dolgo časa iz-
rabljali nemški listi in poslanci proti
slovenski univerzi in drugim kultur-
nim zahtevam. Kukavice!

Volilni shod v Pulju.

V petek so imeli Hrvati in Slo-
venci v Narodnem domu dobro obiskan
shod. Na shodu je govoril dr. Laginja.
V svojem govoru je ožigosal gonjo
tukajšnje socialne demokracije, ki si je
v sedanjem volilnem boju zapisala
na svojo rdečo zastavo »Proč z mili-
tarizmom«. Dr. Laginja je mnogošte-
vilno zbranim dokazoval, da stroški za
vojaštvo in vojno mornarico pri nas
še niti z daleka niso tako visoki kakor
v onih državah, kjer imajo govoriti
socialni demokratje. Govornik se je
toplo zavzemal za našo vojno morna-
rico in dokazal, da mora biti naša
vojna mornarica drugim državam pri-
merno močno. Navzoči so z navduše-
njem sledili izvajanjem govornika in
kako tudi ne, saj imajo prebivalci
Pulja in okolice izključno le razvitku
vojne mornarice zahvatiti, da ima tu
toliko delavskih družin svoj kruh. Ta
odločni nastop za vojno mornarico bo
tudi kandidatu dr. Laginji najbrže pri-
pomogel, da bo oddalo vse tukajšnje
vojaško in mornariško uradništvo v
torek svoj glas slovenskemu kandidatu
dr. Laginji. Vojaški penzionisti
so že priobčili v »Polaer Tag-
blattu« oklic, s katerim poziv-
ljajovse vojaške penzioniste
in aktivne vojaške uradnike,
naj oddajo svoj glas v torek
za dr. Laginjo. — Tudi laški libe-
ralci so imeli svoj shod, na katerem
je govoril dr. Rizzi. Iz njegovih besed
je vel velik strah pred volitvijo. Laška
trdnjava se maje in tega niti dr. Rizzi
ne more več utajiti in pripoznava to
že javno. Socijalisti delajo s polnim
parom. Akoravno so se zvezali z laško
iredento, vendar so se v nedeljo po-
služili tudi lepakov v hrvaškem je-
ziku. Zadnje dni se je še nekaj laških
nezadovoljnejšev združilo, kateri tvorijo
stranko pod imenom »laška socialno-
demokratska stranka«. Za kandidata
si je ta najmlajša stranka postavila
dr. Spadonija. O kakšnem uspehu te
stranke seveda ne bo moglo biti go-
vora. Tako so sedaj v Pulju štirje

državnozbornski kandidatje. Ožja vo-
litev bo, kakor stvari danes stoje, ne-
izogibna in sicer, če ne bo kakšnega
posebnega presenečenja, med dr. Riz-
zijem in dr. Laginjo.

Slovenska duhovščina Trsta in oko- lice,

zbrana na svojem mesečnem sestanku
dne 6. junija t. l. je med drugim raz-
pravljala tudi o predstoječih državno-
zbornskih volitvah in je po vsestran-
skem prevdanku sklenila podati sledečo
izjavo: Slovenska duhovščina Trsta
in okolice ne soglašajo z »Edinostjo«
glede verskokulturnega vprašanja in
obsoja njeno vedno bolj rastoče nagi-
banje k liberalizmu, vendar bo pri
državnozbornskih volitvah dne 13. junija
t. l. oddala svoje glasove narodnemu
kandidatu dr. Ribaču, da se pomnoži
število narodnih glasov proti brez-
domovinskim in odločno protiverski
socialnodemokratskim.

Liberalna „Glavna“ posojilnica pred porotniki.

Popoldne ob pol 4. uri se je obrav-
nava nadaljevala. Prvi je govoril upra-
vitelj konkurzne mase dr. Oblak kot
zasebni udeleženec. Glede Knifca je iz-
javil, da ga tudi on priporoča porotni-
kom, naj ga oprostite, ker se je sam pre-
pričal, da Knific ni bil prav nič infor-
miran in ga torej ne zadene nobena
krivda. Ostale obtožence naj pa porot-
niki sodijo po svoji vesti. Dr. Hudnik
je priznal pregrešek po § 486., zato
predlaga, naj se ga obsodi po tem za-
konu. Vsi ostali možje, ki sede tukaj,
ne izgube nič na svoji časti, če so obs-
jeni po § 486.

Govor državnega pravdnika dr. Neu- bergerja.

Ostane mu povdariti jedro, kar je
bistvenega, ker so to zagovorniki hoteli
prikriti. Potrudil se bo, da bo kratek,
a on ima nastopiti proti 9 obtožencem.

Razprava je stvarni položaj glede
nekaterih obtožencev poostrila, zlasti
glede dr. Hudnika, zato se bo največ
pečal z njim, ker je ta po njegovem pre-
pričanju najhujši.

Krivda dr. Hudnika.

On je vsega kriv, kriv, da sedijo
sicer pošteni ljudje na zatožni klopi. Na
vesti ima veliko ljudi, zlasti malih, de-
lavcev in malih obrtnikov, ki so dali
zadnje krajcarje, da je on imel mili-
jone.

Če trdi, da ima čiste roke, ni to res.
Iz disciplinarnih razsodb odvetniške
zbornice se je razvidelo, kaj se mu
očita. On se zgraža nad Lavrenčičem,
da ni dajal računov; tožil bi, kakor je
zahteval upravni svet; ni vložil tožbe;
Lavrenčič mu je predložil tri račune.
On sam pa svojim klientom
ni dajal računov. Najhujši slu-
čaj je, ko mu je dr. Furlan očital hude
reči; tožil je, a zanalašč prišel k raz-
pravi prekasno, da bi ga obsodili in
contumacia. Dr. Furlan pa ga je poča-
kal, podal dokaz resnice, ki bi se mu
popolnoma posrečil. Dr. Hudnik pa se
je zbal in umaknil tožbo. Njegovi kli-
enti so nujno potrebovali denar, pa ga
jim ni dal, morali so k sodniji, da ga
jim je dal.

Večno vprašanje se glasi: Ali je dr.
Hudnik kriv konkurza Glavne posojil-
nice in ne more skazati, da so tega brez
njegove krivde samo nesreče krive.

To vprašanje je posneto dobesedno
po § 486. k. z. in ta § pravi pod točko 3.,
da je kriv pregrešek po § 486. k. z. tisti,
ki ni potem, ko je dognal, da dolgovi že
presejajo pravo premoženje, konkurza
napovedal, marveč dolgove delal in
plačila dajal, ako se pri tem ne izkaže
hudodelstvo goljufije po § 199. k. z. Po-
stava namreč pravi, kdor je prezadol-
žen in dela še nadalje dolgove ter tudi
plačila daje, je zagrešil pregrešek § 486.
k. z., ako v njegovem dejanju ne tiči
hujše hudodelstvo goljufije po § 199.
k. z. in § 199. lit. f pa pravi, da je kriv
hudodelstva tisti, kdor z zvijačami pri-
dobiva up, to je skuša si pridobiti kre-
dit. Seveda, kakor pravi g. dr. Novak
pod pogoji § 197.

Te zadnje besede so najbolj važne.
Zagovorniki so vso stvar tako obračali,
kakor da bi jaz ali obtožnica trdila, da
sta dr. Hudnik in Rogelj zgolj iz škodo-
želnosti ali veselja skušala kredit po-
daljšati. Tega jaz nisem nikdar trdil,
ker tak človek ne spada pod kriminal,
ampak v blaznico. Jaz trdim: Da bi
dr. Hudnik sebe in svoj ugled vzdržal,
vsled tega je skušal podaljšati kredit,
ko je vedel, da bo nastala škoda, če je
šlo v Thal že čez 1 milijon, na njem pa
bilo vknjiženih še vedno 660.000 K. Lav-
renčič in Domicelj sta bila pasivna za
1.600.000 K. Vedel je, da je denar izgub-

ljen; če je vedel, je ravnal na škodo za-
družnikov. Saj če bi on leta 1909. na-
povedal konkurz, bi on ne bil več od-
vetnik. To je bil njegov namen: V z dr-
žati svoj ugled na škodo
majhnih ljudi.

V to se je poslužil zvijač. Ali niso
to skrajne zvijače, če je bilo že l. 1906.
146.000 K izgube, bilanca Glavne poso-
jilnice pa kaže okoli 25.000 dobička. To
je motenje javnosti: »Vlagajte, vlagaj-
te!« da bi dobil denar za Thal, če ne bi
šlo tam vse rakom zvižgat; če bi šel
Thal, bi prišlo pri Glavni na dan. Tako
je moral vzdržati Megliča in Pavšlerja.
Dr. Oražen je očitno povedal, da je mo-
ral dr. Hudnik vzdržati Megliča. In
kako se je izrazil Megličev sinovec?
»Če mi zapremo, mora tudi Glavna po-
sojilnica zapreti.«

Maks Lavrenčič je bil dolžan 30.000
kron; leta 1908. je bil položaj tak, da
bi moral napovedati konkurz, in če bi
ga on napovedal, bi ga moral tudi Me-
glič, če ta, tudi Glavna. In kaj bi bilo?
Ljudstvo bi začelo denar dvigati. Čitali
smo pismo dr. Hudnika Maksu Lavren-
čiču: »Zaklinjam te, daj trg-
vino Megliču, da ne pride
vse na dan.« Prikriti je hotel obup-
ni položaj, da vzdrži Glavno in sebe,
kajti, če je konec Glavne, bi bil tudi
njegov konec.

Druga vrsta zvijač. Cela vrsta za-
stopnikov posojilnic je izpovedala, da
so vlagali vsled izredno ugodnih bilanc
in pisem, v katerih se jim obljublja 5
do 6% obrestovanje. Ko bi vedeli, kako
je, so rekli, bi ne dali niti vinarja.

Se zadnji mesec pred po-
lomom je pisal, da ima Glavna
posojilnica kot v centrali
ležeč zavod priliko, denar
izjemno dobro naložiti. Če to
ni »švindela«, ne vem, kaj je švindela!
Vzbuditi je hotel s temi pismi mnenje:
Če Glavna toliko dobi, lahko tudi ona
da. Pa Pavšlar ni plačeval obresti, Me-
glič nič obresti, iz Thala jih ni bilo nič;
kakor naj plačuje Glavna posojilnica
take obresti? Plačala jih je zopet iz
glavnice, ki so jih drugi vlagali, pa
ne iz Thala. To je švindela.

Kje pa je Glavna v centrali tako
dobičkanosno nalagala? Od Megliča ne
bo nič nazaj, pri Pavšlerju je najmanj
500.000 K izgubljenih, od Thala ne bo
nič. Trije ali štirje gospodje
so pobrali denar Glavne po-
sojilnice, tisti pa, za katere
bi morala Glavna delati,
ljudstvo, delavci in mali
obrtniki ga niso dobili. 11
ljudi je imelo izposojenih čez tri mili-
jone, 270 drugih pa komaj 600.000 kron,
tedaj eden povprečno 2000 K. Polo-
vico dolga ima dr. Hudnik.
Rabil je denar Glavne, kakor se mu je
poljubilo. In sedaj pravi: Jaz imam čis-
te roke. To pravi vsak, kdor krađe pa
denar zapravi. Ali mislite, da če bi do-
bil iz Thala 1 milijon dobička, da bi ta
dobiček dobila Glavna. Ne! On bi pla-
čal svoj dolg, dobiček pa bi spravil v
svoj žep. Če je hotel špekulirati v prid
Glavne posojilnice, zakaj pa je napra-
vil konzorcij, zakaj pa ni zapisal Glav-
no posojilnico za lastnika? Lavrenčič in
Mauer sta izpovedala, da nič ne vesta,
da bi se Thal eksploatiral v korist
Glavne, ampak v njihovo lastno korist
se je.

Bistvena točka pa je: Dr. Hud-
nik je brez vednosti uprav-
nega sveta vzel 1.500.000 K; za-
pisniki so falsificirani.

Dne 5. maja 1905 so kupili Thal.
Istega dne je vzel brez vednosti uprav-
nega sveta 160.000 K. V sejnem zapis-
niku dne 9. maja 1905 pa stoji, da se je
ta kredit naknadno odobrila.
Sedaj pa smo izvedeli: Maček in
Čad sta podpisana, a ne vesta
nič o tem.

Kaj bi rekel dr. Hudnik, če bi nje-
gov sollicitator brez njegovega dovo-
ljenja vzel iz njegove blagajne denar
in kupil posestvo? Ta sollicitator pa bi
trdil: »Ja, saj nisem imel nobenega sla-
bega namena, samo nekoliko sem špe-
kuliral v prid dr. Hudnika.« Še ve-
čja predrznost pa je, da so v
zapisniku ti krediti odobre-
ni, kar se pa nikdar ni zgo-
dilo. Ob 2. je bila seja; izpovedi pra-
vijo, da se sploh niso mogli dosti po-
svetovati. »Hitro, hitro, stranke prihaj-
jajo.« G. Rogelj je rekel: »Bom že na-
redil zapisnik in bode te že podpisali.«
Zapisnike čitati ni bilo časa. In to je
krivda upravnega sveta, da
odločno niso zahtevali za-
pisnikov.

Do leta 1908. je vzel dr. Hudnik sa-
molastno 1.306.000 K, sedaj pa pravi, da
ima čiste roke. Vrgel jih je v Thal in
špekuliral. Gg. porotniki! Če že ne ve-
rujete Lavrenčiču in Mauerju, da se je
šlo na špekulacijo, je to jasno razvidno
iz njihove družabne pogodbe, v kateri
stoji zapisano, da je to skrajno nevar-
na špekulacija, v njihovo korist in

družabnik, ki bi hotel odstopiti, bi moral plačati svojima kompanjonoma 50.000 K odškodnine. Iz pogodbe je jasno: šlo se je za špekulacijo dr. Hudnika.

Hudnik pravi, da ni imel namena škodovati. Priznal je, ko je vzel denar iz kase, da je mislil, če bo kaj dobička, to nazaj dati. Mislil je lahko v istem trenutku, da računati bi moral tudi s tem, da ne bo dobička. Nihče, ki izvabi iz drugega denar, nima v tistem trenutku ravno namena, s tem drugemu škodovati. Saj postava ne zahteva za to v prvi vrsti namena. Ta je v tem vprašanju še le vprašanje druge vrste. Dr. Hudnik je moral vedeti, da špekulira na nevarnost vlagateljev in združnikov.

Ko so leta 1908. štirje upravni svetniki, med njimi sivolasi Čad, katerega je dr. Hudnik spravil ob vse in spravil do tega, da so ga rubili, prišli na to, da jemlje dr. Hudnik brez dovoljenja, so sklenili: »Ne krajcarja več iz Glavne posojilnice za graščino Thal.« Ali dr. Hudnik se ni brugal za to; obljubil je, da ne bo več vzel, zaupali so mu. On pa je jemal: l. 1908 109.768 K, l. 1909 46.466, l. 1910 pred pol. 39.195 K. Hujšega si človek misliti ne more. Jemal je denar delavcev, malih obrtnikov, uradnikov, to je brezvestno, nečuvno. Kako pridejo reveži do tega, da trpe in očetje, da niti kruha svojim otrokom ne bodo mogli dati: In dr. Hudnik naj hodi brez kazni na zemlji, čistih rok, oni so pa brez kruha! Za tako dejanje mora biti kazen. To je hudodelstvo goljufije, ki najde malokje podobno primero. Primerjati bi se dalo s špekulacijami monsignorov Drozd in Weiß. Zadnji je tudi trdil, da je špekuliral v dober namen. Porotniki pa so rekli: Taka špekulacija je prepovedana. Ljubljanski porotniki naj se ne dajo osramotiti od praških in celovških porotnikov!

Ne vpraša se, ali je bil Thal pasiven ali ne. Jasno je, da je Glavna pasivna z dvema milijonoma. Dr. Hudnik je priznal sam, da je pasiven za en milijon kron. Pavšlar za pol milijona. Morda se dobi od Megliča 100.000 kron. Gotov primanjkljaj je 1.900.000 K, katerega bodo moral plačati združniki. Krivda dr. Hudnika je jasna. Vedel je, da bo škoda. V svesti si je bil lahko tega, samo to zahteva postava. Ne podtikam dr. Hudniku slabega namena, a jaz se bojujem za pravico in resnico, za ljudstvo, da mu pomorem do njegove pravice.

Dr. Hudnik je moral vedeti, da je od leta 1906 vsak denar za Thal izgubljen. In to bom dokazal. Za Thal je dal do konca leta 1906 1.002.492 K, grofom Walterskirchen je bil dolžan 600.000 K, Lavrenčič in Domicelj neiztrljiv dolg 1.400.000 K, Traven 30.000 K, Fröhlich 40.000 K, skupaj 1.870.000 K. Thal pa je bil izsekan, vreden tedaj komaj 700 tisoč kron, a še to obremenjeno. Kako je sploh mogel imeti upanje, da bo dobil iz izsekanega Thala 1.000.000 K? Vse je bilo izgubljeno, priznati pa tega ni hotel. Hotel je, kakor se pravi, »fortwursteln«. Kakor vsak hudodelec je hotel kolikor mogoče dolgo časa tako živeti. Pošten človek bi to priznal.

S tujim denarjem ni dovoljeno spekulirati, in navrh še brez dovoljenja. Škoda je nastala že v trenutku, ko je vzel denar iz blagajne. Ze leta 1908 je vedel, da je vse izgubljeno in če je pisal, da je v stanu dati 5 in pol odstotka in še več, je to največji »švindeln«.

Državni pravdnik prosi porotnike, naj prvo in osmo vprašanje enoglasno potrdijo, ker drugo sploh ni mogoče, kajti, kaj bo svet rekel, če porotniki izrečejo, da je dr. Hudnik pošten.

Rogljeva krivda.

Bil je prvi uradnik Glavne posojilnice. Vedel je za vse; moral bi v sejah poročati o stanju Thala in Glavne posojilnice, česar pa ni storil. Če se dr. Ravnihar sklicuje na to, da je bil samo uradnik, kako pa pride do tega, da sme uradnik goljufati. In Rogelj je po krivem poročal, on je premotil upravni svet, da so dovolili nevarne kredite in odobrili krivične bilance, sestavljal one znane okrožnice, ki govore o centralni legi in visokem obrestovanju. Ja, če on ni odgovoren, kdo pa je odgovoren?

Dr. Hudnik je v prvi vrsti kriv, v drugi Rogelj. Zaradi bilance je po Združnem zakonu zagrešil hudodelstvo goljufije. Vprašanje deveto o Roglju naj se potrdi.

Joštova krivda.

Jošt kot revizor je imel pravico zahtevati samo navadne diete, kar je pa on delal, je ravno nasprotno revizorjevim dolžnostim. Dolžnost njegova je bila napake odpraviti. Prepričati bi se moral kot zahteva revizijski zakon o

vseh odnošajih z avda, za to pa ne zadostuje samo pregledati knjige, on bi se moral prepričati, če so krediti varni. Njegov izgovor: »Sem mislil, da je vse varno« ne zadostuje. Vedel je, kako stoji, to so potrdile priče, to dokazujejo njegova pisma. Dobil je 19.300 kron provizij. Do tega denarja ni imel pravice. Naj se potrdi enajsto vprašanje.

Knific.

Danes radevolje prizna državni pravdnik, da je bil Knific samo poduradnik, ki je samo slepo podpisaval. Priporoča porotnikom, naj vprašanje o njegovi krivdi zamikajo, ker državni pravdnik je prepričan, da Knific ni kriv.

Krivda upravnih svetnikov.

Brigali se niso dovolj, slepo so zaupali dr. Hudniku. Velika krivda jih ne zadene. Državni pravdnik je sicer prepričan, da obstoji malenkostna krivda, a porotniki naj sodijo po svoji vesti. Oprostilni sodbi ne bo nasprotno. Zlasti sivolasega Čada jim priporoča. Zanikajte in recite: »On ni kriv«.

3000 K.

Teh 3000 kron je dr. Hudnik vzel na račun Thala, zato je to posebno vprašanje. Vzel jih je brez vsacega pravnega naslova. Prisvojil si jih je, četudi ne zase, a po zakonu zadostuje to, da lahko razpolaga z njimi. Jošt ga je s pismi nato napeljal, in sicer je vedel, da to pojde na škodo združnikov. Kajti če bi jih zahteval iz žepa dr. Hudnika, bi jih ne bilo treba odpisavati.

Če je Pavšlar naknadno dovolil, da se je zapisalo teh 3000 K na njegov račun, to ne oprostí od krivde. Pavšlar tega ne bo plačal, plačali bodo združniki.

Državni pravdnik konča: Gospodje porotniki, sodite po svoji najboljši vesti in zavesti. To ste prisegli. Ne samo Kranjska, cela Avstrija čaka na Vaš izrek in pričakuje resnične in pravične razsodbe. Kakšne bi bile posledice, če izrečete, da sta Hudnik in Jošt nedolžna?

Ali naj res po posojilnicah upravni svetniki delajo, kar hočejo s tujim denarjem, če ti obdolženci ostanejo brez kazni?

Govori zagovornikov.

Dr. Novak je zagovarjal dr. Hudnika. V porotni dvorani se je odigral kos zgodovine narodnega gospodarstva, ki nikakor ni vesel. Zakrivili tega poloma niso hudodelci, ampak pomanjkanje gospodarskega znanja, površnost in optimizem. Zadruga z neomejeno zavezo so pravi blagoslov za narodno gospodarstvo, če so v pravih rokah (ne pa v liberalnih. Op. por.). Dr. Hudniku grozi totalno uničenje njegove eksistence. Dr. Hudnik je človek, ki je ljudem preveč zaupal. Niti senca hudobije ni na njegovem značaju. Hudobnega naklepa gotovo ni imel. V nadaljnjem govoru skuša zagovornik izpodbiti obtožbo proti Hudniku in predlaga končno, naj ga porotniki oprostite.

Dr. Ravnihar: Vse, kar je govoril dr. Novak za dr. Hudnika, velja tudi za Roglja. Obtožnica je zelo ostra. Obtoženci se niso okoristili. V gotovih listih se je hotelo poniževati posojilništvo, zato je dobro, da je prišlo do te razprave, ki je dokazala, da ni goljufije (?). Rogl je pošten, nihče mu ne more kako nepoštenost očitati. Glede Zalaznikovih 200 K in Mačkovih 200 K pravi, da se ta dva moža gotovo motita. Lastni oče Roglov je združnik, tudi on bo moral od svoje penzije prispevati k izgubi. Rogl bi lahko izmaknil in se žgal pristopnico ali ga vsaj opozoril, da odpove delež, ako bi vedel, da preti polom. Tega ni storil. Predlaga oprostitev.

Dr. Franc Frlan zagovarja Jošta. Ko je na Štajerskem Vošnjak ustanovil Zvezo slov. posojilnic, je Jošt vstopil kot tajnik. Ko se je ta preosnovala v Združno zvezo, je tu dobil službo ravnatelja. Nihče mu ne more očitati, da je bil slab uradnik. Jošt je vse svoje življenje posvetil združništvu. Zvedenci so izpovedali, da so revizijska poročila vsa v redu. Res je prejel 15.000 K provizije. To je mogoče grdo, a kaznjivo ni. Jošt je prigovarjal, da so posojilnice nalagale denar pri Glavni posojilnici. To ni kaznjivo, saj ni dokazano, da bi Jošt vedel, da je Glavna posojilnica pasivna. Korespondenca med Joštom in dr. Hudnikom ni obtežljiva in kompromitujoča za Jošta. Predlaga oprostitev.

Dr. Saboty, koncipijent dr. Josipa Furlana, ki je bil ex offo zagovornik Knificev, izjavlja, da ima jako lahko stališče. Sam državni pravdnik je predlagal, naj porotniki oprostite Knificu. Zato je nepotrebno, da bi izgub-

ljal besede. Dr. Oblak se je prepričal, da Knific ni bil prav nič informiran in zato ni mogel vedeti o manipulacijah in delovanju dr. Hudnika, Roglja in Jošta. Izreka zahvalo drž. pravdniku in dr. Oblaku, da sta se zavzela za njegovega klijenta in prosi porotnike, naj dajo Knificu zadoščenje s tem, da ga soglasno oprostite.

Dr. Triller je zagovarjal Čada, Mačka, ljubljanskega deželnega poslance Turka in Putricha. Imel je zelo lahko stališče, ker je že državni pravdnik sam priporočal te može milosti porotnikom.

Državni pravdnik dr. Neuberger replicira v kratkem na govore posameznih zagovornikov. Če Hudnik in Rogl nista vedela, kako stoji Glavna posojilnica, kdo pa je vedel? Nakup graščine Dol samnasebi ni hudodelstvo, ampak to je hudodelstvo, da je dr. Hudnik vzel tuj denar za špekulacije. Isto velja glede dunajskih hiš. Trdilo se je, da je dr. Hudnik velik poštenjak. Kaj pa njegove disciplinarne razsodbe? Glede onih 3000 K pravijo zagovorniki, da jih je Pavšler odobrill. Izjavlja, da ko bi Pavšler preje vedel za teh 3000 K, bi tudi on sedel na zatožni klopi kot sokrivec.

Državnemu pravdniku ugovarjajo še dr. Novak, dr. Ravnihar in dr. Frlan. Nato dobi besedo

dr. Hudnik,

ki se zagovarja približno takole: Danes sem dospel po hudem križevem potu na Golgoto. Razlika med mojim križevim potom in onim drugim je ta, da oni križevi pot je trajal samo eno uro, moj pa že veliko let. Upam, da bo tudi konec drugačen. V vaših rokah, gospodje porotniki, je moja usoda. Če potrdite 8. in 12. glavno vprašanje (glede goljufije in poneverjenja), je to moja fizična smrt, ne samo moralna. Ako potrdite vprašanja glede krive, naj bo, ali goljufal ali poneveril pa nisem ničesar. Pričakujem, da bodete sodili po pravici in sru.

Po teh govorih, ki so trajali do pol 9. ure zvečer, je podučil predsednik dvorni svetnik Pajk porotnike in podal resume cele razprave.

Sodba.

Ob četrta na deset se podajo porotniki k posvetovanju, ki je trajalo celo uro. Z napetostjo pričakuje občinstvo izreka porotnikov. Obtožencev ni v dvorani. Prvomestnik porotnikov naznani, da so porotniki prvo vprašanje glede dr. Hudnikove krive konkurza Glavne posojilnice enoglasno potrdili. Drugo, tretje, četrto, peto in šesto vprašanje glede krive konkurza Glavne posojilnice za upravne svetnike in Roglja enoglasno zanikali. Sedmo vprašanje, krivda dr. Hudnika glede osebnega konkurza enoglasno potrdili. Hudnikovo krivdo, da je z vijačo skušal kredit podaljšati so potrdili z osmimi glasovi: da, s 4 glasovi: ne. Rogljevo krivdo v tem oziru, 5 da, 7 ne. Knifičevo krivdo enoglasno ne. Joštovo 9 da, 3 ne. Dr. Hudnikovo prisvojitve 3000 K, enoglasno ne, isto o Roglju. Ravno tako enoglasno zanikajo, da bi si Roglej prisvojil Mačkovih in Zalaznikovih 200 K.

Nato pridejo obtoženci v dvorano. Zapisnikar sodni avskultant, dr. Zenko, jim prebere odgovore porotnikov. Sodni dvor se poda k posvetovanju, naka predsednik Pajk razglasi razsodbo, da se dr. Hudnik Matija spozna krivim pregreška krive in hudodelstva goljufije in se obsodi na 3 leta težke ječe, poostrene s postom, temnico in enodnevnim trdim ležiščem vsacega četrta leta.

Franc Jošt se spozna krivim hudodelstva napeljevanja k goljufiji in se obsodi na dve leti težke ječe, poostrene s postom, temnico in enodnevnim trdim ležiščem vsacega četrta leta.

Dr. Hudnik in Franc Jošt nosita tudi vse pravne stroške.

Vsi drugi obtoženci se oprostite.

Z različnimi mislimi in čutili zapusti občinstvo porotno dvorano. Ali je stvar že končana. Kaj bo Glavna posojilnica v slovenskem združništvu in marsikateri hiši.

Na oba obdolženca je sodba uničevalno uplivala. Po razglasitvi razsodbe se je moral Hudnik vračajoč se v zapor na spremljajočega paznika opirati; sploh se je pri obeh obdolžencih opazilo močno vibriranje živcev. Hudnik kakor Jošt sta takoj kazni nastopila, ter je s tem obsodba takoj pravomočna postala. Oba obsojenca bodeta naloženo kazni odsedela v jetnišnicah tukajšnjega deželnega sodišča, ali ker imata večletno kazni naloženo, prepeljana v jetnišnico v Gradiško. O tem se natančno še danes ne more govoriti, a to je gotovo, da s pravomočnostjo razsodbe sta takoj izgubila vse tiste olajšalne udobnosti, katere sta uživala med preiskavo.

Štajerske novice.

Š Slavnost naših akademikov Gradcu. Vabilo na ustanovni obzbor hrv. katoliškega akademičnega društva »Preporod« in na komersko proslavo desetletnice slovenskega katoliškega akademično-tehničnega društva »Zarje« v Gradcu dne 15. rožni leta 1911. — Spored. Dopoldne: Ob 10. uri sveta maša. Ob 10. uri ustanovni občni zbor hrv. katol. akademičnega društva »Preporod«: a) poročilo predsednika pripravljalnega odbora; b) tanje društvenih pravil; c) sprejem članov; d) volitev odbora; e) pozdrav. Popoldne: Ob 1. uri skupni obed. Ob 3. uri skupni izlet. Zvečer: Ob 8. uri slavnostni komerski proslavo desetletnice slovenskega katol. akademičnega društva »Zarje«. Prosto. »Zum grünen Anger«, Leonhadstr. 3.

Š Kolera v Gradcu. Pri strežnici gos. Lebinger usmiljeni sestri Frančiški Lenavici so našli bacile kolere. Osebe, s katerimi gospa Lebinger občevala, so z ozirom to zopet izolirali v izolacijski bolnici.

ALBANSKA VSTAJA.

Avstrijski opomin Turčiji in svetovni časopisje.

Glede na resno svarilo naše vlade po »Fremdenblattu« Turčiji se angleško časopisje strinja s stališčem, ki ga zavzela naš zunanji urad glede na vstajo v Albaniji. »Standard« piše: »Ni občajna taka pisava, kakršno je zavzelo »Fremdenblatt«, a grožnja z železnimi pestjo bo imela dobre posledice. Če se Mladoturki pametni, ne bodo zamudili prilike, da se spravijo s ponosnimi Albanci, predno izbruhne na Balkan požar.« »Daily Telegraph« piše: »Prične dunajsko uradno časopisje svariti Mladoturke, je čas, da v Turčiji izpoznajo resnost za turško vprašanje. Presenetljivo svarilo »Fremdenblattu« izraža pravilno razumevanje evropske koristi. Turčija ne more veliko upati Evropi pa grozi velika nevarnost, če se ne odloči turška vlada, da ne spravi s pobujenim albanskim prebivalstvom česar dozdej ni storila.« Bolgarsko »Volja« sodi, da zdaj nastopa Avstro-Ogrska le še platonično v korist Albancem, a če bo trajala albanska vstaja naprej in če izbruhne splošna narodna revolucija, Avstro-Ogrska tega ne bo mogla mirno gledati. »Celo turško časopisje povečini želi, naj bi se spravili z Albanci, dasi seveda graje, ker se Turčija svari, dasi uljudnej kakor je to storila Rusija. »Linin« želi naj bi se vstaja hitro zadušila in na se evropske velevlasti ne vmešavajo albanske zadeve. »Jeni Gazetta« pa napada turško politiko in zahteva pravico in spravljivost. Grško časopisje smatra članek kot resno svarilo Turčiji. Ruski diplomati so pa zelo zadovoljni s svarilom Avstro-Ogrske. »Kölnische Zeitung« pa poroča iz Cetina, da smatrajo črnogorski krogi »Fremdenblattov« članek kot izpremenjeno fronto avstrijske politike nasproti Turčiji. Avstro-Ogrska je uvidela, da je postalo albansko vprašanje mednarodno.

Vojna konvencija med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Belgrajske »Večerne Novosti« poročajo, da se srbsko ministrstvo pečatno tajno vojno pogodbo med Avstro-Ogrsko in Srbijo. Bivši trgovinski minister Baernreither vodi v Belgradu osebno pogajanja s Pasićem in Milovanovićem.

Dunajski turški poslanik pri Aehrenthalu.

Turški poslanik na Dunaju, Rešid paša, je posredoval pri Aehrenthalu glede na »Fremdenblattov« članek Aehrenthal je izjavil nasproti Rešid paši, da »Fremdenblattov« članek ne obsega nič novega. Med rusko in avstrijsko akcijo obstoja velik razloček. Rusija je nastopila za Črnogoro, ki hoče povečati svoje ozemlje, medtem ko opozarja Avstrija Turčijo, naj se temu izogne. Akcija je imela namen, da Turčijo na to prijateljsko opozori.

Ruska mednarodna akcija za Albanijo.

Ruski zunanji minister je potoval iz Baden-Baden v London zato, da konfirira z Greyem, ker dela Rusija na mednarodno akcijo v korist Albanije.

Boji v Albaniji.

Položaj v Albaniji se poostrejuje. Vstašem so se pridružili tudi mohamedanski rodovi. Združile so se tudi makedonske in bolgarske čete. Z močno četo hiti v Makedonijo znani bolgarski četovodja Černepejev. Okolu Dinoša, Dečiča, Tuzija in Šipčanika se bje že več dni krvavi boj. Ob črnogorski meji se je zbralo na stotine beguncev, ki pripovedujejo o grozovitosti Turkov. Zelo nevaren je položaj v Skadru, kjer je le

malo vojakov. Boje se, da prično mohamedanci klati kristjane. V mestu je proglašeno oblegovalno stanje.

Zopet turški poraz.

Malisori so prodrlji v Velče. Turki so se morali umakniti. Malisori so se utrdili v Velčeh. Turški vojaki se ne upajo napasti Malisorov ob črnogorski meji, ker se boje, da bi žvižgale kroglice čez črnogorsko mejo in pričakujejo nadaljnih ukazov.

Vojne konference črnogorske vlade. — Mobilizacija.

Ob konferencah, ki sta se jih udeležila tudi črnogorski kralj in prestolonaslednik, so sklenili, da zasede od dvanajstih brigad osem južnovzhodno, ostale štiri pa severno črnogorsko mejo.

Zahteve Albancev.

»Glas Črnogorca« poroča, da zahtevajo voditelji albanskih vstašev v svojem izdanem oklicu, da naj se združijo vilajeti Skader, Kosovo, Monastir in Janina v samostojno upravno ozemlje Albanija s popolno avtonomijo pod turško nadvlado. Vsi državni funkcionarji, tudi valiji, morajo biti Albanci. Nova provinca mora dobiti samostojno narodno zastopstvo in neodvisno vojaško organizacijo.

ARMADA IN SVOBODOMISELCI.

Francoski svobodomisenci se nič ne ozirajo na naše socialne demokrate. Svobodomiselniki francoski vojni minister je izjavil, da pomnoži armado za deset novih infanterijskih polkov.

Tudi na Portugalskem, temu vzorcu naših socialnih demokratov in liberalcev, pomnože armado.

Dnevne novice.

— Včerajšnji shod v Šiški smo popisali v posebni izdaji, ki je povzročila velikansko senzacijo. Poročilo ponatiskujemo za Slovence v drugih slovenskih deželah tudi v večernem listu. Dodati imamo še, da so nasprotniki preko naših rediteljev s silo udri na zborovalni prostor in s surovo silo hoteli preprečiti in tudi preprečili za 1½ ure shod naše stranke. Liberalni župan Zakotnik je bil že ob ½2. uri popoldne obveščen o nasilnem postopanju nasprotnikov, a ni ničesar ukrenil v varstvo postave. Dve uri pozneje se je izgovarjal napram našemu somišljeniku, da je »tajnik postavu založil« (II) in je prosil našega somišljenika, naj mu »postavu posodi« (II). Tako se je zgodilo 11. junija 1911 v Zg. Šiški, ko je županil tam »prosvetljeni« naprednjak Zakotnik! — Po celi deželi vlada odkrito zadoščenje in velikansko navdušenje, da se je včeraj brezobzirno zlomil svobodomiselniki portugalski terorizem v Šiški. Zadnja postojanka »svobodne misli« v ljubljanski okolici se maje.

— Ustanovitev k. s. izobraževalnega društva na Lokvici pri Metliki je bila včeraj v nedeljo ob veliki udeležbi in živahnem zanimanju zbranega občinstva. Po otvoritvenem govoru župana Mihelčiča, ki je očel novega društva, je stolni vikar iz Ljubljane Luka Smolnikar razložil pozornim poslušalcem in poslušalkam pomen in korist izobraževalnih društev in izrazil svoje veselje, da hoče tudi Belokrajina slediti drugim pokrajinam slovenske domovine na polju ljudske izobrazbe. Nato je imel shod profesor E. Jarc, ki je ljudem pokazal delo S. L. S. in vso škodljivost liberalcev. Videlo se je, kako je kandidat ljudem govoril iz srca, kar se bo na dan volitve najbolj jasno pokazalo. Končno sta deželni poslanec Matjašič in vrli posestnik iz Radovice Cesar v lepih besedah navduševala zbrano občinstvo, prvi za živahno udeležbo pri volitvi, drugi za izobraževalno delo v naših društvih. Ta shod, na katerem je poleg domačinov bilo navzočih tudi veliko ljudi iz Suhorja in drugih krajev ter poleg mil. metliškega prošta tudi več drugih odličnih gospodov, bo ostal vsem udeležencem v najboljšem spominu. Sedaj pa, Belokrajina, gani se! Za Lokvico naj se uvrste vse druge belokrajinske občine in ustanove izobraževalna društva v prosep in povzdigo lepe Belokrajine!

— Nekdanji kranjski deželni predsednik umrl. Dne 9. t. m. je umrl na Dunaju vpokojeni namestnik baron Widmann, star 76 let. Rajnik je bil od 1874 od 1878 kranjski deželni predsednik.

— Odlikovanje. Cesar je podelil vpokojenemu krškemu okrajnemu glavarju Tekavčiču red železne krone tretje vrste.

— Deželnovladni svetnik je postal novomeški okrajni glavar baron Rechbach.

— Vič-Glince. Prebivalci Nove tasi so bili včeraj zopet v strahu pred povodno vsled naraščajoče Glinšce. Napravila je občutno škodo po travnikih in vrtovih. Zadnji čas je, da se poklicane oblasti enkrat lotijo z regulacijo Glinšce. Vedno nas tolažijo z obljubami. Dr. Šusteršič nam je rekel, da je

že vse storil v ta namen. Kje tiči vzrok, da se ne začne z delom. Ali čakajo, da jih bo res kaka posebna katastrofa, ki jo bo napravila Glinšca v Novi vasi ali pa na glavni cesti, šele prisilila, da vendar enkrat vstrožejo večletni prošnj. Pa ne samo v Novi vasi preti povodnj, v novejšem času je v nevarnosti tudi del Rožne doline, ker je gosp. kandidat Tribuč na svojem posestvu s preozkimi cevmi zajezil večji odtok vode. G. Pepe kot kandidat na eni strani obeta vodovod, elektriko in Bog ve kaj še, na drugi strani pa povzroča, da bomo utonili ob času volitev v močvirju.

— Slovenska podružnica avstrijske družbe sv. Rafaela v varstvo izseljencev za Kranjsko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani, bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 25. junija. Spored se je določil sledeče: Ob 9. uri zjutraj sveta maša in cerkveni govor v Alojzijevišču. Ob 10. uri popoldne občni zbor v Ljudskem domu, II. nadstropje. Dnevni red: Poročilo predsednika, čitanje zapisnika zadnjega občnega zborna. Poročilo blagajnika, volitve novega odbora in raznoterosti. — Predsednik: Dr. Vladislav Pegan. — Tajnik: Fran Kristan.

— Občni zbor slovenskega football-kluba »Sparta« je bil v petek, dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v gornjem salonu restavracije pri »Roži«.

— Za starodavni Dubrovnik. »Društvo za povzdigo Dubrovnika in okolice« je pripravilo efektivno loterijo pod pokroviteljstvom nadvojvodinje Marije Jožef; čisti dobiček je namenjen za povzdigo prometne s tuji v Dubrovniku in za ustanovitev slovanske Riviere. Glede podrobnosti opozarjamo na tozadeven oglas v našem listu in toplo priporočamo nakup srečk.

— Smrtni padeč vojaka. Vojak Krušec iz Batuj je v Kanalu padel s 3 m visoke terase tik vojašnice tako nesrečno na glavo, da si je prebil lobanjo in bil na mestu mrtve.

— Sumljiv slučaj kolere v Trstu. V soboto po 2. uri popoldne je bil zdravnik »Ige« pozvan v ulico Punta del formo št. 5, kjer je obolel mornar Petar Marković za sumljivimi znaki kolere. Treves ga je prepeljal v mestno bolnišnico, od tam pa v Magdalensko bolnišnico, kjer so ga izolirali. Stanovanje Markovića so desinficirali. Ni še znano, odkod da je Marković prišel.

— Novomaški. Sledeči slovenski bogoslovci iz goriškega semenišča bodo letos posvečeni: Za goriško nadškofijo četrtletniki: Bele Vencel iz Oseka, Doktorič David iz Našice (Slavonija), Kodrič Ivan z Brji (pri Rihenbergu), Pahor France iz Novela, Pišot Ivan iz Sela, Rustja Andrej iz Skrijl. Nadalje tretjeletnik g. Alojzij Filipič iz Ravnice. — Za tržaško škofijo četrtletnika gg. Andrej Nartnik iz Brezovice (Kranjsko) in Oskar Pahor iz Kojsega.

— Nevaren drug. V pondeljek, 5. t. m. so bili zbrani šentruperski fantje v gostilni na Veseli gori, katerim se je pridružil neki Franc Smrekar iz Bojane. Temu pa družba ni bila prav po volji in namesto, da bi svoj čut izrazil v besedi je šel tiho iz gostilne ter ustrelil nazaj iz samokresa, ne da bi koga zadel. Nato so fantje skočili iz gostilne za njim in predno so mu vzeli samokres je oddal Smrekar še dva strela. Z enim je Antonu Malenšek iz Šentruperta prestrelil telovnik, z drugim ga je zadel pa v desno nadlehtje. Dotični se zdravi v kandijski bolnišnici, kjer so mu izrezali kroglico in je upati, da kmalu ozdravi.

— Nesreče. Ivan Resnik, posestnik iz Birčne vasi je 8. t. m. drvaril v gozdu. Izpodsekaval je drevo, na katerem je neka izpodsekana bukev na njegovo desno nogo in mu strla golenico. Istega dne je skladal Ivan Štrubelj iz župnije Polica tramove. Nesreča pa je hotela, da mu je padel hlod na levo nogo in mu jo zlomil nad stopalom. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnišnici usmiljenih bratov.

— Kaka je narodnost liberalcev, je danes pred okrajnim sodiščem najbolje pokazal načelnik viškega Sokola g. Praprotnik, uradnik Jadranske banke. Ta liberalni narodnjak si je namreč najel nemškega odvetnika dr. Vallentschaga ter nemškutaril pred sodiščem, da je bilo veselje. Sokolom čestitam, da imajo takega načelnika; stvar je popolnoma v redu!

— Poneverjenja pri goriški mestni upravi. Pri mestnem magistratu v Gorici so odkrili poneverjenja. Baje se gre za zneske, ki so jih vplačale stranke za porabo vode. Poroča se tudi, da je eden izmed uradnikov že odpuščen zaradi teh odkritij.

— Brivnice bodo v četrtek dne 15. t. m. na Sv. Rešnega Telesa dan samo do 9. ure popoldne odprte.

— Izgred med častniki in civilisti v Trstu. Dne 10. junija je zadel neki dijak trgovske šole nehote z roko nadporočnika Franca Richtera. Ta je zaklical na to, da naj dijaki napravijo prostor, kar so tudi storili, a ker je neki dijak pogrjal postopanje častnika, je ta potegnil sabljo in

večkrat z njo udaril dijaka, ki je ranjen. Zbrala se je velika množica, ki je nastopila proti častnikom. Došla policija je odvedla dijake in častnike na policijsko ravateljstvo.

— d Velika nesreča. — Mlada žena pod vozom mrtva. Včeraj, to je v četrtek zjutraj, se je na cesti med Gonjačami in Kojškim zgodila smrtna nesreča. Ob 3h zjutraj je Rozalija Peršolja, soproga posestnika Franceta Peršolja na Vrhovlju, peljala v Gorico na trg črešnje. Na poti se ji splaši konj. Ona ga hoče zadržati, a pri tem ji uidejo iz rok vajeti. Nesrečnica se skloni v vozu naprej da vjame vajeti. Pri tem izgubi ravnotežje in pride pod voz, ki jo je pri priči usmrtil. Na vozu je sedel tudi Peršoljev kolon Martin Peršolja. Ko je ta videl, da je Rozalija Peršolja omahnila z voza, jo je hotel rešiti, a je sam prišel pod voz ter se zelo poškodoval.

— d Pogrešajo okoli 35 letnega zidarja Franceta Krivec v Spodnji Idriji. V hudem nallvu je šel iz Božičkove gostilne dne 10. t. m. okoli 10. ure zvečer. Domov ga ni bilo. Našli so pa zjutraj ob bregu Idrice poleg imenovane gostilne Krivčev klobuk, dežnik in zavoj nakupljenega blaga. Ker na tistem mestu ni ograje, boje se, da je Krivec zaspal ali padel kje pri hiši, potem pa zašel in padel v naraslo Idrjico. Pač ni prav, če krčmarji dajejo preveč pljače, še bolj napačno pa je, če puste v takem vremenu omotene pivce iz gostilne.

— Silen nallv. Brezovica 11. junija t. l. Pri nas se je vllil v soboto zjutraj hud nallv v med gromom in bliskom in to ne brez škode. Na Plešivici je udarila strela v jekleno žico, na kateri je bil priklenjen pes. Tega je strela ubila pa vnela tudi kozolec (dopler), kateri je ves pogorel in 100 stotov sena. Na Brezovici je pa Jerneju Bokavšek vrgla nevihta streho znad poda in hleva na tla in vso strla, ravno tako kozolec lomila in toča stolkla vse na njhval. Velika škoda.

— Umril je na Dunaju 81 let stari sluga državnega zbora Jožef Frölich.

— Naše najvažnejše društvo je brez dvoma »Slovenska Straža«. To društvo si je postavilo imenitno nalogo: delo za obmejne Slovence. Obmejni Slovenci so naše pomoči v resnici potrebni. Dan na dan so izpostavljeni neprijateljskemu tujskemu navalu, ki jih preti uničiti in jim vzeti njih materinski jezik. In če obmejni Slovenci podležejo temu navalu, pride vrsta na one Slovence, ki se danes še nimajo bati potujčenja, ker niso v stiku s tuji. S padcem obmejnih Slovencev bi bil storjen začetek k padcu Slovencev sploh. Do tega pa ne sme priti in ne bo prišlo, če se bomo dovolj brigali za to, da se nam ne izgube obmejni Slovenci. Razvidno je torej, kako važno nalogo ima »Slovenska Straža«, ki se je podala na delo za obmejne Slovence. In jasno je tudi obenem, da je dolžnost vseh Slovencev, da jo v tem delu podpirajo. To se pa zgodi najbolje na ta način, da kupujejo blago, ki je nji ozioroma obmejnim Slovcem v korist na prodaj. Predvsem opozarjamo tu na »Kolinško kavino primes« v korist obmejnih Slovencev. Ta kavina primes je od vseh najboljša in tudi zato jo vsem slovenskim gospodinjam prav toplo priporočamo.

— Za čas birmovanj in kanoničnih vizitacij priporoča »Katoliška Bukvarna v Ljubljani« častitim župnim uradom nabavo kanontabel pod celoloidom, ki so se skazale zelo praktične. Prirejene so tako, da se ne dajo zviti, pač pa se lahko poljubno snažijo in umivajo. Ker so brez okvirjev, so zelo lahke in praktične ter napravijo brezprimerno boljši efekt nego stare v okvirjih in so tudi bolj priporočljive. Dobe se v različnih velikostih, posebno priporočamo sledeče: št. 12.006, velikost 37 in pol, 25 cm 7 K 80 v; št. 11.609, velikost 39 in pol, 12 in pol cm, 8 K 40 v; št. 410, velikost 38, 27 cm 9 K; št. 12.015, velikost 31, 23 cm 9 K 80 v; št. 404, velikost 38, 24 cm 10 K; št. 12.012 velikost 38 in pol, 26 in pol cm 12 K; št. 12.014, velikost 37 in pol, 28 cm 13 K; št. 429, velikost 44 in pol, 28 cm 15 K. Cene se razumejo za celo garnituro, ki spada na en oltar.

NAPAD NA SULTANA.

Iz Soluna poročajo, da so oblasti dobile poročila, da je več anarhistov na potu, da bi napravili atentat na železniški vlak na progji med Koprili in Mitrovico, v katerem se bo peljal sultan. Ukrenile so se obširne varnostne odredbe.

— Kjerkoli bodete v torek, dne 13. junija praznovali zmago Slov. Ljud. Stranke, v vsaki družbi se spomnite naših bratov ob meji in naberite med znanci dar zmagovalcev Slovenski Straži. Iz vsake občine, z vsakega volišča naj pride ta dan večji ali manjši dar kot znak naše narodne zavednosti!

Ljubljanske novice.

VOLILNI BOJ V LJUBLJANI.

DR. VINKO GREGORIČ,

zdravnik v Ljubljani.

SOMIŠLJENIK!

Kdor ni prejel izkaznice, naj jo gre iskat na deželno vlado, vhod iz Simon Gregorčičeve ulice, I. nadstropje, soba št. 32.

Volivci, pazite, da ima vsaka glasovnica uradni pečat, glasovnice brez uradnega pečata so neveljavne.

AGITACIJSKI LOKALI S. L. S.

I. Katoliška tiskarna.

II. Gostilna pri Težaku (št. Jakoba trg).

III. Gostilna pri Lozarju (št. Jakoba trg).

IV. Pri Repniku, Konjušna ulica.

V. Gostilna Tonic, Tržaška cesta.

VI. Gostilna pri Lovšinu, Hilserjeva ulica.

VII. Gostilna Bavarski dvor, Dunajska cesta.

VIII. Tajništvo S. L. S., Miklošičeva cesta 6, ki je hkrati centrala. Tel. št. 301.

IX. V hiši g. Požlepa, Komenskega ulica 19.

X. Hiša gospe Virk, Ravnikarjeva ulica 3.

XI. Gostilna pri Ribču, Karolinska zemlja 1.

Ij Klka in dr. Ravnihar. Ljudi, ki sedaj dr. Ravniharja kandidirajo, je leta 1908 dr. Ravnihar v svoji »Novi Dobi« nazval Tavčarjevo klikarstvo, po katere glasilo se pretaka gnojnica. V tej gnojnici, kakor je blagovolil dr. Ravnihar leta 1908 nazvati »Slov. Narod«, se pa sedaj priporoča — dr. Ravnihar. L. 1908 je dr. Ravnihar pisal, da je »Narod«, ki sedaj njegovo kandidaturo priporoča, edini na svetu glede perfidnosti, nizkosti in surovosti, »da je prav blizu oni čas, ko se bo končno porušilo teroristično gospodovanje maloštevilne klike dr. Tavčarjeve in njegovega priveska, da se je meščanstvo že naveličalo nositi ta nasiljeni jarem in da ga bo popolnoma streslo s sebe«. Dalje je takrat pisala dr. Ravniharjeva »Nova Doba«, da ni liberalne stranke nič drugega kot brezdelnost in lenoba, da je v liberalni stranki sama familiarna politika, da je naš narod pretrpel vsled dr. Tavčarjeve politike neizmerno, nenadomestljivo škodo, da v tej umirajoči stranki ni več drugega, kakor same stare razvaline in nezmožni elementi, in da je liberalna stranka korumpirana, da ji ni para na svetu. Res, veseli so lahko liberalci svojega kandidata in njegove sodbe. »Slov. Narod« je seve takrat tudi popolnoma odkritosrčno povedal dr. Ravniharju svoje mnenje. Takrat je pisal »Narod«, da da kraljestvo onemu, ki more le eno dr. Ravniharjevo dejanje pokazati, da je dr. Ravnihar vedno se izogibal resnemu delu, da je vedno samo godrnjal, da nima volje, pa tudi zmožnosti ne, da je personificirana plitvost, da zna samo fraze mlatiti, da dela samo za-se reklamo, da je tip delomrznega človeka in dr. Tavčar mu je na shodu dejal »politična pilpogačnica«. — »Narod« je pisal, da je dr. Ravnihar »čisto navaden političen klovn«. Tako sliko je leta 1908 podal »Slov. Narod« o sedanjem kandidatu dr. Ravniharju. In sedaj je imel dr. Ravnihar svoj shod pod predsedstvom — dr. Tavčarja, ki ga je sedaj nakrat pozabljivim in plitvim liberalnim volilcem priporočal. Tako znajo liberalci norca briti iz ljubljanskih volilcev, tako nizko sodijo o njihovi resnosti, da smatrajo, da jim lahko zaigrajo vsako komedijo. Tisti, ki jim je državnozborna volitev resna stvar in ki hočejo imeti koristi Ljubljane res dobro zastopane, bodo volili dr. Vinko Gregoriča, ki po svoji doslednosti, svoji močatosti in svoji resnični, požrtvovalni delavnosti stoji previsoko, da bi ga količkaj mogli zadesiti brizgi iz — gnojnice.

Ij Razum velevali Ljubljancem, voliti dr. Vinko Gregoriča, kajti dr. Vinko Gregorič, naslonjen na močan klub, bo v položaju delovati najuspešnejše za vse stanove ljubljanskega prebivalstva. Brez kake velike zaslombe pa vspeh v parlamentnem delu ni mogoč.

Ij Sijajna shoda S. L. S. V soboto večer se je vršil shod S. L. S. v gostilni na Bavarskem dvoru. Kljub sobotnemu slabemu vremenu so bile vse tri prostorne gostilniške sobe polne zavednih volilcev S. L. S. Shodu je predsedoval gospod Makso Bradaska. Deželni odbornik gospod dr. Pegan je s krasnimi zgledi označil vrednost in delo liberalne stranke. Glede političnega bojkota je omenjal, da ga bodo poslanci S. L. S. brezobzirno izvajali, ker naš

poslanec bo vedno delal le za one, ki mu zaupajo in ki ga bodo volili. Zato se tudi silno moti oni, kdor misli, da je vseeno, ako voli dr. Ravniharja ali dr. Gregoriča. Govornik je očrtal zlasti liberalno gospodarsko delo ter je jasno pokazal poštenost liberalcev, ki se je zlasti izkazala v zadnjem procesu proti Glavinu. Nato je govoril med velikim odobravanjem kandidata S. L. S. dr. Vinko Gregorič. Razvijal je svoj program, v katerem je kot eno prvih točk povdarjal, da je treba dati ljudstvu najprej kruha, potem pridejo šele druge stvari na vrsto v državnem zboru. Najprej odpomoči največjim ljudskim bedam, potem pridejo šele manj pomembne stvari na vrsto. Kandidatura gospoda dr. Vinko Gregoriča je bila soglasno sprejeta med velikanskimi ovacijami. Govorila sta še gospod Jakopič in gospod Zaman, ki sta oba še priporočala kandidaturu gospoda dr. Vinko Gregoriča, na kar se je krasno uspeli shod zaključiti. — Včeraj dopoldne se je vršil shod S. L. S. v gostilni gospoda J. Gostinčarja na Opekarski cesti. Udeležilo se je shoda veliko volilcev S. L. S. Predsedoval je shodu gospod Ivan Gostinčar ter je govoril dr. Vinko Gregorič med soglasnim odobravanjem razvil svoj program. Kandidatura njegova je bila odobrena z velikim navdušenjem. Shod se je vršil v najlepšem redu.

Ij Blagoslovljenje zastave šentpeterskega prosvetnega društva je bila včeraj dopoldne dostojna slavnost, ki je po svoji prisrčnosti in lepi udeležbi globoko uplivala. Nasprotniki so pisali, da bo to „demonstracija“, pa smo jim zopet dokazali, da naše množice znajo mnogo dostojnejše nastopati, kot pa tisti, ki so poizkušali hujskati po „Narodu“. Nastopilo je za domžalsko godbo, ki je pokazala znaten napredek, do 200 Orlov, ljubljanska in okolišanska naša društva so prišla z zastavami, posebno so se odlikovale društvenice v pestrih narodnih nošah. Obširneje poročilo o lepo uspeli slavnosti priobčimo.

Ij Vsi bratje Orli, kateri se udeležijo procesije pri Sv. Petru se pozivljejo, da pridejo v torek zvečer točno ob pol 8. uri v telovadnico. Na zdar!

Ij V Zgornji Šiški so bili včeraj aretovani: 1. Anton Kralj, star 31 let, delavec iz Ljubljane, Ulica na Grad. 2. Janez Pipan, 44 let star, iz Zgornje Šiške, po poklicu sodar. 3. Peter Zorman, 47 let star, mašinst iz Ljubljane, Simon Gregoričeva ulica. Tako je izgledalo včeraj socialnodemokratsko „okolišansko ljudstvo“. Večina soc. dem. kričačev je bila iz Ljubljane. Pregrešili so se ti trije zoper § 283 k. z., ker niso orožnike in političnega uradnika ubogali, ko so ti množici zapovedali, naj se razide, temveč so psovali uradne organe. Tisti Mihler, ki hodi škofa prosit, kadar mu Bambergovega denarja zmanjka in ki je tako prepričan socialni demokrat, da je opetovano že prosil v naših zavodih za službo, je tudi včeraj zelo kričavo nastopal. Res čedno socialnodemokratsko „ljudstvo“. Med razgrajati so bili tudi nekateri uslužbenci mestnega magistrata ljubljanskega in pa posebno glasen trg. pomočnik Obilčnik. Prosimo o teh junakih najnatančnejših podatkov, da se jih nauči manire. Proti znanemu Seidlu bo vloženi več tožb ter se bo pošteno najedel ričeta.

Ij V VIII. činovni razred ad personam je povišan adjunkt geološkega državnega zavoda Ljubljancan dr. Karol Hinterlechner.

Ij Vpokojen je polkovnik 27. pešpolka Viljem Mast.

Ij Bataljon 17. pešpolka je danes ob pol šestih zjutraj odkorakal k strelnim vajam v Begunjah. Povrne se v Ljubljano v soboto.

Ij Kurja tatica na trgu. Ko je prišla v soboto neka posestnica iz Lip na trg, je opazila pri sosedovi hčeri svojo kokoš. Zadevo je takoj ovadila policiji, katera ji je kokoš odvzela, njo pa naznanila sodišču.

Ij Kolo ukradeno. V soboto je bilo na Žabjeku št. 3 ukradeno mehaniko Petru Skafarju že zelo obrabljeno, črno pleskano kolo, vredno 40 K.

Ij Umri so v Ljubljani: Ana Stern, kuharica, 80 let. — Josip Kobald, sobno slikarski pomočnik, 33 let. — Ignacij Volje, hlapec, 23 let. — Josip Tavčar, dninar, 61 let. — Zdravko Cotič, posestnikov sin, 8 let in pol. — Stanko Babšek, sin mizarskega pomočnika, tri tedne, Lončarska steza št. 6. — Marija Črešnar, hči hlapca, 4 leta.

Razne stvari.

Potres na Španskem. Iz Madrida poročajo, da se je v soboto podrl vsled potresa kapucinski samostan. Človeških žrtev ni. Pri Beniu v Andaluziji je ubilo več poljskih delavcev, ko se je podrl nek skedenj. Potres so čutili v mnogih krajih Španije.

200 hiš v plamenu. Dne 10. t. m. je gorelo mesto Mias v zahodni Rusiji. Zgorelo je 200 hiš in več ljudi.

Stavkujoči volilni agitatorji. Vesel dogodek poročajo iz volilnega okraja Praga—Staro mesto. Agitatorji dosedanjega poslanca dr. Baxe so vsled nezadostnega honoriranja začeli stavkati ter so sedaj prestopili v tabor dr. Baxovega nasprotnega kandidata, voditelja obrtne stranke de Martinija. Tem ljudem je pa res veliko za »stvar«.

Bela vrana. Nemški Schulverein je hotel v mestu Oberglogau v Pruski Šleziji prirediti predavanje o avstrijskem nemštvu. Župan je odgovoril: »V odgovor na Vaše cenjeno vprašanje uljudno sporočam, da Oberglogau z ozirom na svoje deloma — če tudi v majhni meri — domače slovansko prebivalstvo ni nikak primeren prostor za šulferinsko propagando.« V Avstriji med Nemci nimamo takih županov in najbrže je tudi v Nemčiji ta edini.

Kronanje angleškega kralja. Vse ulice in trgi v Londonu že kažejo svečano lice. Na stotine odrov za radovedne gledalce so že postavili, ker sodijo, da bo gledalo slavnostni izpoved kralja nad pol milijona ljudi. Za red bo skrbelo oba dneva kronskih slavnosti 60.000 policistov in vojakov. Prvi, historigični izpoved bo dne 22. t. m. Zanimivo bo zlasti za zgodovinarja, ki se peča s srednjim vekom. Izpoved se bo pomeikal iz Buckingham-palače do westminstrške opatiije, kjer bo kronan kralj. Posebni odbor mora skrbeti, da se bodo vse ceremonije ob kronanju izvršile tako, kakor je to običajno na Angleškem.

Dvoboj med ogrskima poslancema. V seji ogrskega državnega zbora 7. t. mes. je došlo med poslancema Farkasem in Szmerecsanyijem do prepira, v katerem je zadnji očital Farkasu »nersramnost«. Vsled te žalitve se je popoldne med obema vršil dvoboj na sablje, v katerem je Szmerecsanyi poleg drugih malih poškodb dobil tudi zarezo preko čela do očesa. Poslanec Farkas je ostal nepoškodovan. Nasprotnika sta se nato poravnala.

Ženski napadli milijonarja. V nekem newjorskem hotelu sta napadli dve ženski milijonarja Stokesa. Streljali sta nanj z revolverjem in ga nevarno ranili. Napadalki so aretirali; ena je pevka Graham, druga napadalka pa noče povedati svojega imena.

Mažarska gostoljubnost. V nogotekmi v Budimpešti dne 5. t. m. so premagali angleški borilci mažarske. Angleži so sicer premagali tudi Dunajčane, a kljub temu so bili Dunajčanom ljubi gostje. Ko so pa Angleži premagali Mažare, je to mažarske gledalce tako razljutilo, da so pričeli metati v Angleže, ki niso nič hudega slutili, kamne. Ranjenih je bilo več Angležev.

Avtomobil povozila lokomotiva. V Vay-Ujhelyju je 6. t. mes. povozila lokomotiva avtomobil, v katerem se je peljal neki ameriški tvorničar z nekim učiteljem. Učitelj je mrtev, tvorničar nevarno, šofer lahko ranjen.

Stavka šoferjev v Parizu. Stavka šoferjev avtomobilnih drošk v Parizu je skoro popolna. Na severnih tramvajskih progah se promet deloma vzdržuje. Shrambe vozov straži vojaštvo, vozove pa, ki vzdržujejo promet, spremljajo policaji.

Telefonska in brzojavna poročila.

PRED GLAVNO BITKO.
Vseslovenska Ljudska Stranka pred zmago!

Maribor, 12. junija. Trdno upamo, da bo jutri dan zmage. Z mirno vestjo lahko trdimo, da imamo v vseh okrajih znatne večine. Edino, ako bi udeležba radi vremenskih razmer ne bi bila dobra, zna priti do kake ožje volitve. Razporeženje je povsod za kandidate Slovenske kmečke zveze izborni. Vsi napor združenih nasprotnikov liberalcev, socialnih demokratov in nemškutarjev ne izdado veliko. Dr. Korošec slavi v svojem okraju pravcate triumfe. Včeraj je bil njegov shod na Veliki Pirešici pravi ljudski tabor. Poleg tega so bili včeraj v dr. Korošecem volilnem okraju še trije shodi. Včerajšnjo zadnjo nedeljo pred volitvami so liberalci zopet porabili za surovosti. Po shodu na Pi-

rešici so s koli napadli naše mirne prištaše. Trije naših somišljenikov so močno ranjeni. Vse se zgraža nad liberalno podivjanostjo. Lep shod je bil tudi v Središču. Tu v glavni trdnjavi slogašev so hoteli liberalci delati nemir, toda dobili so tak odgovor, da so obmolknili. Roškar in Pišek sta imela več lepih shodov. Nemškutarški kandidat Kresnik je na shodu v Peklu pogorel. Shod se je končal s klici volilcev: Živio Pišek!

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Dunaj, 12. junija. Za jutrišnji dan je po celi Avstriji za 516 mandatov mnogo nad 2000 kandidatov. L. 1907. je bilo 5.540.728 volilcev, jutri jih bo skoro 6 milijonov. L. 1907. je bilo ožjih volitev 212, to število bo letos še večje.

SHOD S. L. S. NA BLEDU.

Bled, 12. junija. Kandidat Jos. Pogačnik je imel včeraj t. j. v nedeljo tu volilni shod, katerega se je udeležilo do 150 samih volilcev. Shod je otvoril župan Fr. Rus, enoglasno je bil izvoljen predsednikom dr. Janko Benedik. Gosp. kandidat je poročal o delu S. L. S. v državnem zboru in primerjal programe liberalne, socialdemokratske in S. L. Stranke. Gospod. poslanec Piber je razložil deželno melioračno postavo posebno glede planin. Shod se je navdušeno izrekel za kandidaturu g. Pogačnika.

BURNI SHODI NA ČEŠKEM.

Praga, 12. junija. Včerajšnji shod bivšega ministra Fiedlerja je bil včeraj buren. Fiedler je izjavil, da je glavni namen volilnega kompromisa ustanoviti v parlamentu enotni češki klub, ki ne bo toliko imel namena vreči Bienertha kot pa sistem. Brez Čehov v večini se tudi v novem parlamentu ne bo legistatorično delalo. Po shodu so šli udeleženci proti pivovarni, kjer so imeli shod socialni demokratje. Velik oddelek straže je zaprl ceste. Na socialnodemokratskem zborovanju so zborovalci vedno kadarkoli je kak govornik izgovoril dr. Kramaševo ime, silno kričali: »Hanba!« Na Žižkovu so se na shodu stekli narodni socialci in socialni demokratje. Socialni demokratje so metali vrčke in stole. Orožništvo je moralo izprazniti dvorano.

Plzen, 12. junija. Radi prepovedi socialnodemokratskega zborovanja so bile tu velike demonstracije. Dragonski polk iz Dobrzana je moral napraviti red.

NESREČA NA LETALIŠČU V DUNAJSKEM NOVI MESTU.

Dunajsko Novo mesto, 12. jun. Tu je padel z višine 10 metrov z novim letalnim strojem, ki ni bil še dobro preizkušen, inženir Wiesenhach ter si zlomil tilnik. Bil je takoj mrtev. Tudi inženir Sablatnik je padel ter si si zlomil palec.

ZA MOŽEM V SMRT.

Dunaj, 12. junija. Tu se je obesil glasbenik Jožef Fiedler. Njegova žena se je zastrupila ob moževem truplu.

SESTANEK AVSTRIJSKIH IN NEMŠKIH ČASTNIKOV.

Bregenc, 12. junija. V Bregencu so se sestali v soboto v Murgarten hotelu avstrijski, badenski, bavarski in württemberski častniki. Bilo ih je vseh skupaj 350. Navzoči so bili pri sestanku tudi avstrijski nadvojvoda Evgen, württemberski vojvoda Albreht, Robert in Ulrich, poveljnik armadnega zbora pl. Schemua in podmaršal pl. Tschurtschenthaler.

RUSI IN AMERIČANI.

Peterburg, 12. junija. Rosija obavlja povodom obiska amerišanskega vojnega brodovja v Kronstadtu članek v katerem toplo pozdravlja Američane in naglašja, da obiski dokazuje prijateljstvo med Rusijo in Ameriko.

SULTAN V ALBANIJI.

Solun, 12. junija. Sultan je odpotoval včeraj ob 8. uri zjutraj v Kosovo. Spremljali so ga princi ministri in drugo spremstvo kakor tudi solunski vali, poveljnik solunskega armadnega zbor in armadni nadzornik Lopeljski vali je čakal vlak ob meji kosovskega vilajeta.

KONCENTRACIJA RUSOV PRI KARSU.

Carigrad, 12. junija. „List „Zia“ poroča, da poročila o koncentraciji ruskih čet pri Karsu niso vznemirljiva, ker se zaradi vaj ruski vojaki vsako leto koncentrirajo pri Karsu.

BOJI S STAVKUJOČIMI V AMERIKI VEČ LJUDI UBITIH.

Cleveland (Ohio), 12. junija. Tu stavka 5000 krojačev. Ubila je bila ena oseba, veliko so jih aretirali.

Neu York, 12. junija. Iz Terreona se poroča: Ob stavki rudarjev v Macuali so nastali nemiri, ob katerih je bilo ubitih 14 oseb.

Književnost.

Michael Buchberger: »Kirchliches Handlexikon«. Drugi natis. — Za vsakega duhovnika prepotrebna in tudi za lajka, ki se želi seznaniti z vsemi teološkimi vprašanji, cerkveno literaturo in pravom, silno važna knjiga.

Delo, ki je sestavljeno na podlagi najnovejših raziskavanj in s pomočjo najboljših literature, se odlikuje po svoji jedernosti in veliki preglednosti ter daje natančne podatke v vsih vprašanjih, katere dan za dnem najdemo na svetovnem torišču.

Vsem, v prvi vrsti pa duhovnikom bo knjiga gotovo dobro došla, kajti v njej bodo našli prijatelja, ki jim bo odgovarjal na vsa vprašanja.

Delo bo obsegalo dva zvezka ter bo z okoli 50. po tri tiskovne pole obsegajočimi sešitki, ki stanejo po 1 K 20 v. popolno.

Knjigo naročnik lahko prejema v posameznih sešitkih ali pa v celotnih vezanih zvezkih. Kako izredno praktično vrednost ima to delo, nam priča drugi natis, ki je bil po kratki dobi enega leta potreben.

Grafenauer: Zgodovina novejšega slovenskega slovstva, II. del. — Doba narodnega prebujenja leta 1848—1868.

Občutno pogrešani in tako težko pričakovani drugi del Grafenauerjeve slovenske zgodovine je skoro dotiskan ter izide koncem prihodnjega tedna. Tega je gotovo najbolj veselo podpisano založništvo samo, ker se je moralo doslej dan za dnem izgovarjati in vsestransko opravičevati; prihajalo je namreč vsaki dan nešteto vprašanj po drugem delu.

Vešči bralec pa bo, ko bo prebral knjigo, ki obsega okrog 480 strani, takoj že sam izprevidel, da ima v roki delo, ki je zahtevalo preobilo študij in ogromnega duševnega truda in napora; poleg tega je bilo pa tudi tehnično delo samoposebi precej zamudno in je potrebovalo dokaj časa.

Pričujoči drugi del obravnava dobo narodnega prebujenja — ali kakor smo jo tudi navajeni zvati — Bleiweisovo dobo, eno najzanimivejših razdobjev v našem narodnem, kulturnem in slovstvenem življenju.

Boj za biti ali nebiti v narodnem oziru je glavni znak te dobe in ta boj je vtisnil svoj pečat tudi književnosti, predvsem pa naziranj o slovstvu in njegovih nalogah.

Celo delo je razdeljeno tako-le: Politični in kulturni pregled; slovstvene razmere; starejši pisateljski rod; začetniki novega časa; Fr. Levstik, Simon Jenko in mlajši pisateljski rod; kratak pregled znanstvene proge.

II. del bo gotovo še bolj kakor I. del vzbudil vseobče zanimanje ter bo dobro došel vsem Slovincem, ki se žele podrobneje seznaniti in natančneje proučiti to zanimivo dobo našega slovstva.

Knjiga bo na razpolago broširana in v celo platno vezana. Ker dragocene knjige podpisano založništvo ne bo pošljalo na ogled, naj blagovolijo p. n. naročniki pravočasno prijaviti svoja naročila, katera sprejema:

»Katoliška Bukvarna v Ljubljani«.

Park hotel Tivoli
v torek in sredo

1861

koncert

„Slov. Filharmonije“.

Začetek ob pol 8. uri. Vstop prost.

Išče se

1857

blagajničarka za kavarno „Union“

Prijazne ponudbe na ravnateljstvo »Grand hotela Union« v Ljubljani.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar, prva največja domača
exportna tvrdka in zlatnine

in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici

Tovarniška var
stvena znamka

„IKO“

